T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

www.balioglu.net

ANTALYA SU VE ATIK SU İDARESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

2019 Yılı Sayıştay Denetim Raporu

Kasım 2020

İÇİNDEKİLER

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ 1
2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU 7
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU 7
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI 7
5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ 8
6. DENETİM GÖRÜŞÜ 10
7. DENETİM BULGULARI 11
8. EKLER 37

www.balioglu.net

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: 2017-2019 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri.....4
Tablo 2: 2017-2019 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri 5
Tablo 3: 2019 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşmesi 5
Tablo 4: 2019 yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşmesi 5
Tablo 5: İdarenin Sermaye Ortağı Olduğu Şirket 6

www.balioglu.net

KISALTMALAR

AAT	Atıksu Arıtma Tesisi
ALDAŞ	Altyapı Yönetimi ve Danışmanlık Hizmetleri Anonim Şirketi
ASAT	Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğü
İSKİ	İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü
KHK	Kanun Hükmünde Kararname

www.balioglu.net

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanakları

1. Taşınmazların Envanter ve Muhasebe Kayıtlarına İlişkin Tespit Edilen Hususlar

B. Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler

1. Yağmur Sularının Uzaklaştırılmasına İlişkin Harcamaların Antalya Büyükşehir Belediyesinden Tahsil Edilmemesi

2. Kaynak ve Yeraltı Sularından Alınan Gelirlerden İlgili Belediyelere Pay Aktarılmaması

3. İdarenin Görev ve Sorumluluk Alanına Girmeyen İşi Üstlenmesi ve Yapılan Harcamaların Antalya Büyükşehir Belediyesinden Tahsil Edilmemesi

4. Elektrik Enerjisi Teşvikinden Yararlanamayan Atık Su Arıtma Tesislerinin Bulunması

5. Bazı Abone Türlerinin Hatalı Uygulanması

6. Özel Nitelikteki Bazı Muayenehane ve Sağlık Kuruluşlarının Abonelik Türünün Hatalı Uygulanması

7. Merkez İlçeler Dışındaki İlçelerde Bulunan Dernek ve Vakıfların Tarifelerinin Tenzilatlı Tarife Grubuyla Aynı Belirlenmesi

8. Mal Alımı İşinde Birim Fiyatı Yüksek Olan Bazı Kalemlerin Öngörülenden Daha Fazla Birim Fiyatı Düşük Olanlarınsa Daha Az Alınması

9. Mal Alımı İşinde Fiyat Artışı Olacağı İhtimali Düşünülerek İş Artışı ve Süre Uzatımı Kararı Verilmesi

10. Sodyum Hidroksit Alımlarında Bazı Parametrelerin İşin Şartnamesinde Belirtilen Değerlerin Altında Kalması, Bazılarının Analiz Sertifikasyonunda Yer Almaması ve İdarece Yapılması Gereken Laboratuvar Analizlerinin Eksik Olması

11. Yapım İşlerinde Uygulama Projesi Hazırlama Zorunluluğuna Uymadan Ön ve Kesin Proje Üzerinden İhaleye Çıkılması

12. Doğrudan Hizmet Alım Sözleşmesi Kapsamında İstihdam Edilen Personel İçin Şirkete Yapılan Ödemelerde Kar Oranının Sözleşme Giderleri ve Genel Giderler Dâhil Edilerek Hesaplanması

www.balioglu.net

13. İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanun'a Uygun Olarak Kullandırılmaması

14. Harcamalara Katılma Paylarının Mevzuata Uygun Tahakkuk Ettirilmemesi

15. Antalya Büyükşehir Belediyesiyle Meclis Kararına ve Ortak Yatırım Programına Dayanılmaksızın Proje Yürütülmesi ve Projeden Doğan Alacakların Tahsil Edilmemesi

16. Bazı İşçilerin Mevzuata Aykırı Olarak İstihdam Edilmesi ve Görevlendirilmesi

17. Genel İdare Esaslarına Göre Yürütülmesi Gereken Asli ve Sürekli Vazifelerin İşçi Personel Tarafından Yerine Getirilmesi

www.balioglu.net

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 127'nci maddesine göre mahalli idareler; il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları kanunda gösterilen kamu tüzel kişileridir. Mahalli idarelerin kuruluş ve görevleri ile yetkileri, yerinden yönetim ilkesine uygun olarak kanunla düzenlenmiştir.

Merkezi idare, mahalli idareler üzerinde; mahalli hizmetlerin idarenin bütünlüğü ilkesine uygun şekilde yürütülmesi, kamu görevlerinde birliğin sağlanması, toplum yararının korunması ve mahalli ihtiyaçların gereği gibi karşılanması amacıyla, kanunda belirtilen esas ve usuller dairesinde idari vesayet yetkisine sahiptir.

Anayasa'da bahsedilen yerel yönetimler üzerinde merkezi idarenin vesayet yetkisi, İçişleri Bakanlığı ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kullanılmaktadır.

www.balioglu.net

1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinde de, mahalli idarelerle, bunlara bağlı ve bunların kurdukları veya özel kanunlarla veya Cumhurbaşkanlığı kararnameleriyle kurulmuş birlik, işletme, müessese ve teşebbüslerin işlem ve hesaplarını teftiş etmek ve denetlemek, inceleme ve soruşturma yapma yetkisinin İçişleri Bakanlığına ait olduğu ifade edilmiştir.

1 numaralı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile İçişleri Bakanlığına bağlı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü yerine Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bünyesinde kurulan Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri; mahalli idarelerin iş ve işlemlerine dair mevzuatla verilen görev ve hizmetleri yapmak, takip etmek, sonuçlandırmak ve geliştirmek, idarenin yatırım ve hizmetlerinin kalkınma planları ile yıllık programlara uygun şekilde yapılmasını gözetmek, idare personelinin hizmet içi eğitimini planlamak ve uygulanmasını takip etmek, mahalli idare teşkilat, araç ve kadro standartlarını tespit etmek şeklinde sayılmıştır.

Antalya Büyükşehir Belediyesinin bağlı kuruluşu olması dolayısıyla yukarıda bahsedilen yerinden yönetim, idari vesayet ilkelerine ve diğer mevzuata tabi olan Antalya Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun çerçevesinde, Bakanlar Kurulunun 94/6516 sayılı kararı ile su ve atıksu hizmetleri ayrı bir kurumsal yapı olarak Antalya Büyükşehir Belediyesine bağlı, kamu tüzel kişiliğine haiz Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel

Müdürlüğü kurulmuş ve karar 18.02.1995 tarih ve 22206 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Antalya Su ve Atıksu İdaresi tüm hizmetlerini 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'a göre gerçekleştirmektedir. Bu Kanun'un dışında hizmet alanlarına göre tabi olunan başlıca temel mevzuat 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu, 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'dur. Ayrıca 6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile birlikte Antalya Su ve Atıksu İdaresinin yetki, görev ve sorumluluk alanları genişletilmiştir.

Su ve Atıksu idarelerinin görev, yetki ve sorumlulukları 2560 sayılı Kanun'un 2'nci maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre, ana başlıklar itibarıyla su ve atıksu idarelerinin yetki, görev ve sorumlulukları şunlardır:

www.balioglu.net

- İçme, kullanma ve endüstri suyu ihtiyaçlarının her türlü yeraltı ve yer üstü kaynaklarından sağlanması ve ihtiyaç sahiplerine dağıtılması için; kaynaklardan abonelere ulaşıncaya kadar her türlü tesisin etüt ve projesini yapmak veya yaptırmak, bu projelere göre tesisleri kurmak veya kurdurmak, kurulu olanları devralıp işletmek ve bunların bakım ve onarımını yapmak, yaptırmak ve gerekli yenilemelere girişmek,

- Kullanılmış sular ile yağış sularının toplanması, yerleşim yerlerinden uzaklaştırılması ve zararsız bir biçimde boşaltma yerine ulaştırılması veya bu sulardan yeniden yararlanılması için abonelerden başlanarak bu suların toplanacakları veya bırakılacakları noktaya kadar her türlü tesisin etüt ve projesini yapmak veya yaptırmak; gerektiğinde bu projelere göre tesisleri kurmak ya da kurdurmak; kurulu olanları devralıp işletmek ve bunların bakım ve onarımını yapmak, yaptırmak ve gerekli yenilemelere girişmek,

- Bölge içindeki su kaynaklarının, deniz, göl, akarsu kıyılarının ve yeraltı sularının kullanılmış sularla ve endüstri artıkları ile kirletilmesini, bu kaynaklarda suların kaybına veya azalmasına yol açacak tesis kurulmasını ve bu tür faaliyetlerde bulunulmasını önlemek, bu konuda her türlü teknik, idari ve hukuki tedbiri almak ve su ve atıksu hizmetleri konusunda hizmet alanı içindeki belediyelere verilen görevleri yürütmek ve bu konulardaki yetkileri kullanmak.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğü; norm kadro esaslarına uygun olarak genel müdür, genel müdür yardımcıları, daire başkanlıkları ve müdürlüklerden oluşmaktadır. Personel kadrolarının ihdas, değiştirilme ve kaldırılması genel kurul kararı ile olmaktadır.

Daire başkanları, teftiş ve kontrol kurulu başkanı ve 1. hukuk müşaviri genel müdürün teklifi, yönetim kurulunun kararı ve büyükşehir belediye başkanının onayı; müdürler, teknik elemanlar, avukatlar, müfettişler, daire başkan yardımcıları ve doktorlar genel müdürün teklifi üzerine yönetim kurulu kararı ve İdarenin diğer personeli genel müdür tarafından atanmaktadır.

İdarenin teşkilat yapısında doğrudan genel müdüre bağlı 6 adet birim belirlenmiştir. Bunlar teftiş kurulu başkanlığı, iç denetim birimi, hukuk müşavirliği, özel kalem müdürlüğü, basın ve halkla ilişkiler şube müdürlüğü ve kalite yönetim temsilciliğidir. Yine genel müdüre bağlı 3 adet genel müdür yardımcısı bulunmaktadır. İdarenin 14 adet hizmet birimi, alan ve amaçlarına göre ilgili genel müdür yardımcılıklarına bağlıdır. İdarenin teşkilât yapısına ait hiyerarşik sistem bünyesindeki görevler ve personele ilişkin bilgiler aşağıdaki şekildedir;

www.balioglu.net

Genel Müdür

- Teftiş Kurulu Başkanlığı
- Hukuk Müşavirliği
- İç Denetim Birimi
- Özel Kalem Müdürlüğü
- Basın ve Halkla İlişkiler Şube Müdürlüğü
- Kalite Yönetim Temsilciliği

Genel Müdür Yardımcısı

- İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı
- Strateji Geliştirme Dairesi Başkanlığı
- Mali Hizmetler Dairesi Başkanlığı
- Abone İşleri Dairesi Başkanlığı
- Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı

Genel Müdür Yardımcısı

- Atıksu Arıtma Dairesi Başkanlığı
- Kanalizasyon Dairesi Başkanlığı
- Su Şebeke ve Arıtma Tesisleri Dairesi Başkanlığı
- Etüd ve Plan Dairesi Başkanlığı
- İşletmeler Dairesi Başkanlığı

Genel Müdür Yardımcısı

- Elektrik Makine ve Malzeme İkmal Dairesi Başkanlığı
- Yatırım ve İnşaat Dairesi Başkanlığı
- Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı
- Destek Hizmetleri Dairesi Başkanlığı

Teşkilatlanmada oluşturulan her birimin faaliyet ve görev alanları ile ilgili yönetmelikler hazırlanarak, genel kurul onayından geçirilerek yürürlüğe konulur ve bu esaslar üzerinden faaliyetlerini sürdürülür. Su ve atıksu İdaresinde çalışan memur ve sözleşmeli personel 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na; işçiler ise 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi olup tüm personelin sosyal güvenlik işlemleri 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu uyarınca gerçekleştirilmektedir.

Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğünde (ASAT) toplam 51 adet müdürlük bulunmakta olup kurumda 380 memur, 63 sözleşmeli ve 2153 (geçici, kadrolu ve şirket işçileri) işçi olmak üzere toplam 2596 kişi çalışmaktadır. İşçi olarak çalıştırılan personelden 1662 adet personel 696 sayılı KHK ile işçi statüsüne geçirilmiştir.

www.balioglu.net

1.3. Mali Yapı

Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğünün bütçesi, program bütçe esasına göre hazırlanmak suretiyle mali yıl içindeki gelir ve gider tahminlerini gösteren, gelirlerin toplanmasına ve harcamaların yapılmasına izin veren bir genel kurul kararıdır.

2017-2019 yılları bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırma açısından seyrine aşağıdaki Tablo 1'de yer verilmiştir.

Tablo 1:2017-2019 Dönemi Bütçe Giderlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

830-Bütçe Giderleri	2017 (TL)	2018 (TL)	2019 (TL)
01-Personel Giderleri	97.770.933,76	113.941.467,34	125.773.573,99
02-SGK Devlet Prim Giderleri	18.072.394,72	20.253.267,15	21.590.902,22
03-Mal ve Hizmet Alım Giderleri	397.207.224,68	429.791.231,01	638.475.596,13
04-Faiz Gideri	29.210.803,84	41.007.403,77	82.162.143,58
05-Cari Transfer	6.273.678,00	7.149.880,72	9.140.468,25
06-Sermaye Giderleri	272.769.596,12	476.817.498,36	248.570.254,85
08-Borç Verme	0	10.000.000,00	10.000.000,00
TOPLAM	**821.304.631,12**	**1.098.960.748,35**	**1.135.712.939,02**

Bütçe giderlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 1'de gösterildiği üzere, İdarenin bütçe gideri 2017 yılına göre yüzde 38 bir önceki yıla göre ise yüzde 3 oranında artış göstermiştir. Tablodaki gider kalemleri incelendiğinde 2019 yılında bir önceki yıla göre en fazla

artış mal ve hizmet alım giderleri ile faiz giderlerinde, en fazla azalış ise sermaye giderleri kalemlerinde olduğu görülmektedir.

2017-2019 yılları bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırma açısından seyrine aşağıdaki Tablo 2'te yer verilmiştir.

Tablo 2:2017-2019 Dönemi Bütçe Gelirlerinin Ekonomik Sınıflandırma Açısından Seyri

800-Bütçe Gelirleri	2017 (TL)	2018 (TL)	2019 (TL)
3-Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	588.024.930,26	695.377.527,70	810.268.802,15
4-Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	6.050.162,41	13.414.772,32	51.974.293,21
5-Diğer Gelirler	151.046.698,63	222.596.514,54	240.036.798,51
6-Sermaye Gelirleri	0	11.557,22	0
8-Alacaklardan Tahsilat	67.122.089,13	15.170.509,81	36.963.668,37
Red ve İadeler(-)	-946.784,15	-954.213,24	-9.192.107,93
Toplam	**811.297.096,28**	**945.616.668,35**	**1.130.051.454,31**

Bütçe gelirlerinin ekonomik olarak sınıflandırıldığı Tablo 2'deki veriler dikkate alındığında, bir önceki yıla göre gelirler yüzde 20 oranında artış göstermiştir. Artışın temel sebebi teşebbüs ve mülkiyet gelirleri kalemindeki artıştır.

İdarenin 2019 dönemi bütçe tahmini ve gerçekleşmeleri Tablo 3 ve Tablo 4'de gösterilmektedir.

www.balioglu.net

Tablo 3: 2019 Yılı Bütçe Gider Tahmini ve Gerçekleşmesi

Açıklama	2019 Yılı Bütçe Gideri (TL) (Tahmini)	2019 Yılı Gerçekleşen Bütçe Gideri (TL)
Personel Giderleri	135.965.000,00	125.773.573,99
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	22.258.000,00	21.590.902,22
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	449.585.000,00	638.475.596,13
Faiz Giderleri	29.791.000,00	82.162.143,58
Cari Transferler	10.721.000,00	9.140.468,25
Sermaye Giderleri	566.180.000,00	248.570.254,85
Sermaye Transferleri	0,00	0
Borç Verme	0,00	10.000.000,00
Yedek Ödenekler	65.500.000,00	0
Toplam	**1.280.000.000,00**	**1.135.712.939,02**

Tablo 4: 2019 yılı Bütçe Gelir Tahmini ve Gerçekleşmesi

Açıklama	2019 Yılı Gelir Bütçesi (TL) (Tahmini)	2019 Yılı Net Tahsilatı (TL)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	777.956.000,00	810.268.802,15
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	56.885.000,00	51.974.293,21
Diğer Gelirler	217.257.000,00	240.036.798,51

Sermaye Gelirleri	40.250.000,00	0
Alacaklardan Tahsilat	218.652.000,00	36.963.668,37
Red ve İadeler (-)	1.000.000,00	-9.192.107,93
Toplam	**1.310.000.000,00**	**1.130.051.454,31**

Buna göre 2019 yılında bütçe giderleri %88,7 seviyesinde, bütçe gelirleri ise % 86,3 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğünün sermaye ortağı olduğu şirket aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 5: İdarenin Sermaye Ortağı Olduğu Şirket

Sıra No	Şirket Adı	Sermaye Miktarı (TL)	Ortaklık Payı %
1	ALDAŞ Anonim Şirketi	2.862.000,00	95,40

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğünün muhasebe kayıt sistemi, 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile getirilen tahakkuk esaslı devlet muhasebesi olup kayıt işlemleri Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği çerçevesinde düzenlenerek 27.05.2016 tarih 29724 (M) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmektedir.

"Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar" ın 5 inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8 inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri
- Geçici ve kesin mizan
- Bilanço
- Kasa sayım tutanağı
- Banka mevcudu tespit tutanağı
- Alınan çekler sayım tutanağı
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı
- Teminat mektupları sayım tutanağı
- Değerli kâğıtlar sayım tutanağı

www.balioglu.net

- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Faaliyet sonuçları tablosu

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

www.balioglu.net

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm

faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

www.balioglu.net

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

İç kontrol sistemi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetime ve Kontrol Kanunu'nun Beşinci kısmında düzenlenmiştir. İç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, mali bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan mali ve diğer kontroller bütünüdür.

Görev ve yetkileri çerçevesinde, malî yönetim ve kontrol süreçlerine ilişkin standartlar ve yöntemler Hazine ve Maliye Bakanlığınca, iç denetime ilişkin standartlar ve yöntemler ise İç Denetim Koordinasyon Kurulu tarafından belirlenir, geliştirilir ve uyumlaştırılır. Bunlar ayrıca, sistemlerin koordinasyonunu sağlar ve kamu idarelerine rehberlik hizmeti verir.

31.12.2005 tarihli ve 26040 (3. Mükerrer) sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların 5'inci maddesinde, iç kontrol standartlarının, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından belirlenip yayımlanacağı, kamu idarelerinin, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlü bulunduğu, ayrıca Kanun'a ve

iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebileceği belirtilmiştir.

Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanarak 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla 18 standart ve bu standartlar için gerekli 79 genel şart belirlenmiştir.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili diğer mevzuat uyarınca, Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından kamu iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi çalışmaları, idarece yönetim sorumluluğu kapsamında müdürlüklerle ortak çalışma yapılarak Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı hazırlanmıştır.

Bu çerçevede; idarede Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan ve kurumlara gönderilen Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi de dikkate alınarak etkin bir iç kontrol sisteminin kurulması ve uygulanmasının sağlanması çalışmaları devam etmektedir.

www.balioglu.net

İç kontrol sistem ve işleyişinin üst yönetici ve personel tarafından sahiplenilmesi ve desteklenmesi sağlanmaya çalışılmaktadır. Kurumdaki tüm personel, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in Ek 1'inde yer alan etik sözleşmesini imzalamış olup özlük dosyalarında yer almaktadır.

Kurum organizasyon yapısı içerisinde personelin ve yöneticilerin görev, yetki ve sorumlulukları açık bir şekilde belirlenmiş olup personel görev tanımları İnsan Kaynakları ve Eğitim Dairesi Başkanlığı tarafından yapılmıştır. Yetkiler ve yetki devrinin sınırları Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş, Yetki, Görev ve Teşkilat Yönetmeliği ve İmza Yetkileri Yönergesi ile belirlenmiştir.

Yine kurum tarafından 2015- 2019 Stratejik Planının idarenin kendi birimleri ve personeli ile mevzuata uygun olarak hazırlandığı, stratejik planda değişiklik olmadığı, idarenin yürüteceği program faaliyet ve projeleri ile bunların kaynak ihtiyacını, performans hedef ve göstergelerini içeren 2019 yılı Performans Programı hazırlandığı, idarenin bütçesinin stratejik plan ve performans programına uygun olarak yürürlüğe konulduğu görülmüştür. Bu çerçevede kurumsal risk çalışmaları yapılmış, yönetimin ihtiyaç duyduğu gerekli bilgileri ve raporları üretecek ve analiz yapma imkanı sunacak yönetim bilgi sistemi kurulmuştur. Bu sistemden elde

edilen verilerle kurum tarafından faaliyet raporlarının üretildiği ve 2018 yılı Faaliyet Raporunun düzenlendiği tespit edilmiştir.

İdare Risk Yönetim Rehberi 22.06.2017 tarih 22766 sayılı olur ile revize edilmiştir. Rehber doğrultusunda kurumsal riskler belirlenmiştir. Risklerin tespit edilmesi, değerlendirilmesi, risklere cevap verilmesi, risklerin gözden geçirilmesi, puan durumu hesaplanarak raporlanması, gerekli kontrol önlemlerinin alınması ve yönetilmesi için risk çalışma grubu ile oturumlar düzenlenmiştir. 2019 yılı Konsolide Risk Raporu hazırlanarak, İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kurulu uygun görüşüne istinaden 15.10.2019 tarih 33848 sayılı üst yönetici oluru ile onaylanmıştır.

Kurumda "Süreç Tanımlama ve İş Akışı Hazırlama Rehberi" doğrultusunda süreç tanımlama, iş akışı hazırlama ve hassas görevlerin belirlenmesine ilişkin çalışmalar yapılmaktadır. Ana Süreç-alt Süreç-detay süreç içerisinde "Hassas Görev" tanımı yapılmakta ve süreç çalışmaları belirtilmektedir.

www.balioglu.net

Kurum tarafından 2019-2020 yılı İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı 18 standart ve 79 genel şartı içerecek şekilde hazırlanmış ve yayımlanmıştır. Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Eylem Planı iki yılı kapsayacak şekilde hazırlanmakta ve altı aylık periyodik dönemlerde değerlendirilerek mevcut öngörülen eyleme ilişkin gerçekle sonucu belirlenmekte, sonraki dönem için öngörülen eylemler revize edilerek güncelliği sağlanmaktadır.

İç kontrol Sistemine ilişkin tüm çalışmalar yılda bir kez gözden geçirilmekte ve İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu yılda bir kez hazırlanmaktadır. 2019 yılı içinde 2018 yılı İç Kontrol Sistemi Değerlendirme Raporu değerlendirmiş ve üst yöneticinin onayına sunulmuştur.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğünün 2019 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan; geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının, "Denetim Görüşünün Dayanakları" bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Taşınmazların Envanter ve Muhasebe Kayıtlarına İlişkin Tespit Edilen Hususlar

Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğü taşınmaz iş ve işlemleri ile envanterine yönelik yapılan inceleme neticesinde aşağıdaki hususlar tespit edilmiştir.

a) Cins Tashihi Yapılmayan Taşınmazların Olması

Cins tashihi, Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in 4'üncü maddesinde tanımlanmaktadır. Aynı Yönetmelik'in 10'uncu maddesinde taşınmazların cins tashihlerinin yapılması gerektiğinden bahsedilmektedir.

www.balioglu.net

İlgili birimlerden alınan verilerde, birçok taşınmazın mevcut kullanım şekli ile tapuda yer alan bilgilerinin farklı olduğu tespit edilmiştir. Mevzuat hükümleri uyarınca, tapuda kayıtlı olan taşınmazların kullanım şekilleri ile tapu bilgilerinin uyumlu hale getirilerek cins tashihlerinin yapılması uygun olacaktır.

b) Taşınmaz Envanteri ile Muhasebe Kayıtları Arasında Uyumsuzluk Olması

2019 yılı itibariyle, taşınmaz birimince hazırlanan taşınmaz mal envanteri ile mali tabloların taşınmaz hesabında yer alan taşınmaz toplam değeri arasında farklılık olduğu tespit edilmiştir. Mali tablolarda taşınmaz hesaplarının kayıtlı değeri 1.851.943.184,67 TL iken taşınmaz envanterinde 274.159.772,18 TL'dir. Bunun temel sebeplerinden birisi, su, kanalizasyon ve yağmur suyu hatlarına yönelik yapım, tevsi ve ıslah harcamalarının envantere alınırken güçlük yaşanmasıdır.

Buna göre, taşınmaz mal envanteri ile muhasebe kayıtları arasındaki taşınmaz toplam değerinin uyumlu olması gerekmektedir. Bu durum, taşınmaz hesabının, doğru, güvenilir ve gerçeğe uygun çıkarılması açısından önem taşımaktadır.

c) İdarenin Mülkiyetinde ya da Sorumluluğunda Olmaması Gereken Taşınmazların Kayıtlarda İzlenmesi

2019 yılı mali tablolarla taşınmaz envanterinin incelenmesi sonucunda, 122.709,62 TL tutarında yol, 68.720,67 TL tutarında mezarlık kaydı idarenin hesaplarında gözükmektedir. İdarenin mülkiyetinde ya da sorumluluğunda olmaması gereken taşınmazların hesaplarda yer almaması, buna ilişkin devir ya da düzeltme işlemlerinin yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi de bulgumuzda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup gerekli düzeltmelerin yapılacağını belirtmiştir. Bu yönde tesis edilecek işlem, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

B. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Yağmur Sularının Uzaklaştırılmasına İlişkin Harcamaların Antalya Büyükşehir Belediyesinden Tahsil Edilmemesi

www.balioglu.net

Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğünün 2019 yılı denetimi kapsamında yapılan incelemelerde, kurum tarafından yağmur sularının uzaklaştırılması ve dere ıslahı işlemleri için yapılan toplam 171.833.020,62 TL harcamanın Antalya Büyükşehir Belediyesinden alınmadığı tespit edilmiştir.

2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un *"Yağmur sularının uzaklaştırılması"* başlıklı 25'inci maddesi;

"Yağmur sularının uzaklaştırılması ile ilgili tesislerin yapılması veya bu tip tesislerin işletilmesi, gerekli harcamalar ilgili belediyelerce karşılanmak şartıyla İSKİ tarafından yerine getirilir. Bu tesislerin yapılması veya işletilmesine ilişkin harcamalar tarifelere dahil edilemez." şeklinde düzenlenmiştir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 7'nci maddesinin birinci fıkrasında büyükşehir belediyelerine verilen görevler açıkça sayılmıştır. Buna göre, su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, bunun için gerekli baraj ve diğer tesisleri kurmak, kurdurmak ve işletmek; derelerin ıslahını yapmak; kaynak suyu veya arıtma sonunda üretilen suları pazarlamak büyükşehir belediyelerinin görevleri arasındadır. Belirtilen maddenin ikinci fıkrasında ilçe belediyelerinin görevleri sayılmıştır. İlçe belediyelerinin görevleri arasında suyla veya yağmur sularının uzaklaştırılması ile ilgili herhangi bir hususa yer verilmemiştir. Bu

kapsamda su ve kanalizasyon hizmetlerinin tek merkezden yürütülmesi için büyükşehirlerde büyükşehir belediyesine bağlı su ve kanalizasyon idareleri kurulmuştur. Su ve kanalizasyon hizmetlerini yürütmek, dere ıslahını yapmak gibi görevler buna paralel olarak su idarelerine verilmiştir. Buna göre bağlı idarelerin, yağmur suları ve dere ıslahı için yapılan harcamaları büyükşehir belediyelerinden tahsil etmesi gerekmektedir.

Ayrıca Bursa 3. İdare Mahkemesinin 2014/192 Esas No ve 2014/1009 Karar No lu Kararı da, bu harcamaların ilgili büyükşehir belediyelerinden alınması gerektiği yönündedir.

Kamu idaresi tarafından konuya ilişkin verilen cevapta, bulgumuza iştirak etmiş olup bahse konu alacağın tahsilini sağlamak üzere Antalya Büyükşehir Belediyesine yazılar gönderildiğini belirtmiştir. Konu yılı denetiminde takip edilecektir.

BULGU 2: Kaynak ve Yeraltı Sularından Alınan Gelirlerden İlgili Belediyelere Pay Aktarılmaması

Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından Antalya ili dâhilinde bulunan kaynak ve yeraltı sularından alınan kira gelirlerinden ilgili belediyelere pay aktarılmadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

23.12.1960 tarih ve 10688 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 167 sayılı Yer Altı Suları Hakkında Kanun'un 4'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında;

"Kuyu açan kimse, bulunan suyun ancak kendi faydalı ihtiyaçlarına yetecek miktarını kullanmaya yetkilidir. (Ek cümleler: 3/7/2003-4916/22 md.) Bu miktarı aşan sular ile sulama, kullanma ve işlenerek veya doğal haliyle içme suyu olarak satılmak üzere çıkarılan yeraltı suları, Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki kaynak suları (mazbut vakıflara ait sular hariç), 2886 sayılı Kanun hükümlerine uyularak il özel idarelerince kiraya verilir. Tahsil edilen kira gelirinden; yer altı veya kaynak suyunun çıktığı yer, köy sınırları içinde ise o yerdeki köy tüzel kişiliğine %15, belediye sınırları içinde ise ilgili belediyeye % 25 oranında pay verilir." hükmü yer almaktadır.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükmü uyarınca Hazinenin özel mülkiyetinde veya Devletin hüküm ve tasarrufu altında bulunan yerlerdeki kaynak sularının (mazbut vakıflara ait sular hariç), il özel idareleri tarafından 2886 sayılı Kanun hükümlerine göre kiraya verileceği açıktır.

6360 sayılı On Dört İlde Büyükşehir Belediyesi ve Yirmi Yedi İlçe Kurulması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun ile büyükşehir belediyesi bulunan illerdeki il özel idarelerinin tüzel kişilikleri kaldırılmıştır. Kanun'un *"Çeşitli hükümler"* başlıklı 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasında mevzuatla il özel idarelerine yapılan atıfların, bu Kanun kapsamında tüzel kişiliği kaldırılan il özel idareleri için ilgisine göre bakanlıklara, bakanlıkların bağlı veya ilgili kuruluşları ile bunların taşra teşkilatına, Hazineye, valiliklere, büyükşehir belediyelerine ve bağlı kuruluşlarına veya ilçe belediyelerine yapılmış sayılacağı hüküm altına alınmıştır.

Antalya İl Özel İdaresinin tüzel kişiliğinin sonlandırılması üzerine 167 sayılı Kanun'da il özel idareleri için tanınan kaynak sularının işletilmesi hakkı ASAT tarafından kullanılmakta ve il sınırları içerisinde bulunan kaynak suları ASAT tarafından kiraya verilerek gelir elde edilmektedir.

167 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesi hükmü gereği kiraya verilen yer altı ve kaynak sularından elde edilen kira gelirinden; yer altı veya kaynak suyunun çıktığı yer, köy sınırları içinde ise o yerdeki köy tüzel kişiliğine %15, belediye sınırları içinde ise ilgili belediyeye %25 oranında pay verilmesi gerekmektedir.

www.balioglu.net

İdarenin konuya ilişkin vermiş olduğu cevapta özetle, 167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanun'un 2560, 5216, 6360 sayılı Kanunların yürürlük tarihleri ve özel Kanun-genel Kanun olarak değerlendirilmesinin yapılarak konunun yorumlanması gerektiği ve eski Kanun yeni Kanun uygulamasında yeni Kanun'un uygulanması gerektiğinin hukukun genel ilkelerinden olduğu, bu nedenle 167 sayılı Kanun'un 2560, 5216, 6360 sayılı Kanunlardan daha eski bir Kanun olması nedeni ile uygulanamayacağı belirtilmiştir. İdarenin cevabında bahsetmiş olduğu genel Kanun-özel Kanun ve eski-yeni Kanun'un uygulanması durumu aynı konuda farklı Kanunlarda farklı hükümler içermesi durumunda başvurulacak bir ilkedir. Ancak 167 sayılı Kanun'un ilgili maddesindeki düzenleme bahse konu mevzuatlarda yer almamaktadır. Bu nedenle konuya ilişkin özel-genel ve yeni eski tarihli Kanun değerlendirmesi yapılamaz. İdarenin savunmasının devamında 167 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinde *"yeraltı veya kaynak suyunun çıktığı yer köy sınırları içerisinde ise o yerdeki köy tüzelkişiliğine %15, belediye sınırları içerisinde ise ilgili belediyeye %25 oranında pay verilir."* hükmüne göre köy tüzelkişiliği olarak nitelendirilen bir tüzelkişilik 6360 sayılı Kanun ile birlikte Antalya sınırları içerisinde kalmadığı bu nedenle madde hükmün geçerliliğinin kalmadığı ifade edilmiştir. 6360 sayılı Kanun ile köyler mahalleye dönüştürülmek suretiyle bağlı bulundukları ilçe belediye

sınırlarına dahil edilmiştir. Yani büyükşehirlerde bahse konu pay hakkı ilçe belediyelerine geçmiştir. Ayrıca, madde hükmünde köy sınırları içerisinde ise köye, belediye sınırlarında ise ilgili belediyeye payın verileceğinden bahsedilmiştir. Bulgumuzda da zaten köy tüzel kişiliğinden bahsedilmeyip ilçe belediyesine bu payın aktarılması gerektiği belirtilmiştir.

İdarenin itiraz etmiş olduğu bir diğer husus 2560, 5216 ve 6360 sayılı Kanunlarda, 167 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinde belirtildiği gibi belediye veya köy tüzel kişiliğine kira gelirlerinden pay verilmesi gerektiğine ilişkin bir hüküm bulunmadığı, aksine su kaynaklarının kiralanması ile il özel idaresince yapılması gereken iş ve işlemlerin 6360 sayılı Kanun gereğince kuruma devredildiği, bu doğrultuda Su Kaynaklarından Ticari ve Kullanım Amaçlı Su Kiralanması ve Denetlenmesine İlişkin Yönetmelik çıkarıldığı, bu Yönetmelik'e göre de köy tüzel kişiliğine ve ilgili belediyesine pay ödenmesi gerektiğine ilişkin bir hüküm bulunmadığı belirtilmiştir. Bahse konu kira gelirlerinden pay verilmesine ilişkin hükmün 2560, 5216 ve 6360 sayılı Kanunlarda yer almaması ilgili Kanun maddesinin uygulanmayacağı anlamına gelmemektedir. İdarenin sorumlu olduğu birçok Kanun ve ikincil mevzuat bulunmaktadır ve her mevzuat idareye farklı yetki, yükümlülük ve sorumluluk vermektedir. Bahse konu mevzuatlarda yer almayan hükümler idarenin iş ve işlemlerini düzenleyen diğer mevzuatları geçersiz kılmamaktadır. Kaldı ki yukarıda belirtildiği üzere 6360 sayılı Kanun'un *"Çeşitli hükümler"* başlıklı 3'üncü maddesinin ikinci fıkrasında mevzuatla il özel idarelerine yapılan atıfların ilgilisine göre büyükşehir belediyelerine ve bağlı kuruluşlarına veya ilçe belediyelerine yapılmış sayılacağı hüküm altına alınmıştır. Bu mevzuat düzenlemesi ile birlikte 167 sayılı Kanun'un da zikredilen yeraltı ve kaynak sularının kiralanmasına ilişkin yetki ve sorumluluk ASAT'a geçmiştir. Ayrıca ASAT tarafından çıkarılan Su Kaynaklarından Ticari ve Kullanım Amaçlı Su Kiralanması ve Denetlenmesine İlişkin Yönetmelik 167 sayılı Kanun'a dayanılarak çıkarılmıştır. Kanun'a aykırı bir Yönetmelik çıkarılamayacağı gibi ilgili Kanun'a dayanarak çıkartılmış olan Yönetmelik de aykırı hükümler içeremez.

Sonuç olarak yapılan incelemelerde, su kaynaklarının kiralanması nedeni ile gelir elde eden ASAT Genel Müdürlüğü tarafından, ilgili belediyelere mevzuatta belirtilen oranlarda herhangi bir pay ayrılmadığı tespit edilmiştir. 2019 yılı içerisinde kaynak suları kira geliri tahsilatı 269.367,80 TL olup 167 sayılı Kanun'un amir hükmü gereği elde edilen gelirin %25'inin ilgili belediyelere aktarılması gerektiği değerlendirilmektedir.

www.balioglu.net

BULGU 3: İdarenin Görev ve Sorumluluk Alanına Girmeyen İşi Üstlenmesi ve Yapılan Harcamaların Antalya Büyükşehir Belediyesinden Tahsil Edilmemesi

Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğü ile Antalya Büyükşehir Belediyesi arasında imzalanan 'Sedir Mahallesi Spor Kompleksi Binası Yapım İşi'nin, İdarenin görev ve sorumluluk alanına girmediği, yapım işinin % 58'lik kısmının yapılarak ödenek yetersizliği nedeniyle tasfiye edildiği, bu kapsamda yapılan harcamalarınsa Antalya Büyükşehir Belediyesinden tahsil edilmediği tespit edilmiştir.

İdarenin tabi olduğu 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun'un 2'nci maddesinde, görev ve yetkileri ayrıntılı olarak düzenlenmiştir.

Antalya Büyükşehir Belediyesi ile Orman Genel Müdürlüğü arasında 10.07.2015 tarihinde bir protokol imzalanmıştır. Buna göre, Muratpaşa ilçesi 646 ada 24 ve 28 parsellerde uygulama ile nazım imar planı arasındaki uyumsuzluk giderilecek, söz konusu alanda kamu hizmeti alanı, park alanı, spor tesisi alanı ve trafo alanı plan değişikliği yapılacak, parselasyon sonucu oluşan spor tesisi alanına Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından spor tesisi inşa edilecek ve tesisin her türlü bakım, onarım giderleriyle işletme/işlettirme hakkı büyükşehir belediyesinin olacak ve süre sonunda bedelsiz olarak Orman Genel Müdürlüğüne devredilecektir.

Daha sonra ASAT ile Antalya Büyükşehir Belediyesi arasında bir protokol yapılarak, bahsedilen alandaki spor tesisinin yapılması ve işletilmesi yetki ve sorumluluğu ASAT'a verilmiştir. ASAT tarafından alınan Yönetim Kurulu kararına binaen, 2017 yılında 'Sedir Mahallesi Spor Kompleksi Binası Yapım İşi'ne çıkılmış, ödenek yetersizliğinden dolayı iş, 14.11.2018 tarihinde tasfiye edilmiştir. Bu kapsamda idarece 13.966.734,93 TL harcama yapmış ancak Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından bu tutarın aktarılmadığı görülmüştür. Nitekim idarece, 09.04.2019 tarihinde de borç tahakkuku yapılmıştır. 31.12.2019 tarihi itibariyle spor tesisinin fiili durumu, saha ve alan fotoğraflarıyla yetkililerden alınan bilgilerde; işin fiilen % 58'lik kısmının yapıldığı, tasfiye sürecinden sonra herhangi bir çalışma olmadığı ve atıl vaziyette bulunduğu görülmüştür.

Yukarıda yapılan açıklama ve alınan mevzuat hükümleri ışığında, spor tesisi yapımı ve işletilmesi ASAT'ın görev, yetki ve sorumluluk alanında bulunmamaktadır. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile 5393 sayılı Belediye Kanunu hükümleri çerçevesinde bu

www.balioglu.net

yetki ve görev büyükşehir belediyesine aittir. Büyükşehir belediyesi ile Orman Genel Müdürlüğü arasında yapılan protokole istinaden yükümlülüğün ASAT'a verilmesi uygun görünmemektedir. Bu çerçevede, ASAT bütçesinden yapılan toplam 13.966.734,93 TL harcamanın Antalya Büyükşehir Belediyesinden tahsil edilmesi gerekmektedir. Kamu idaresi her ne kadar işin, Antalya Büyükşehir Belediyesi talimatıyla gerçekleştiğini ifade etse de mevzuat çerçevesinde görev ve sorumluluk sahasına girmeyen bir iş ya da proje üstlenimi söz konusudur.

Kamu idaresi de bulgumuzda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup gerekli takip ve tahsil sürecinin devam ettiğini belirtmiştir. Konu, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 4: Elektrik Enerjisi Teşvikinden Yararlanamayan Atık Su Arıtma Tesislerinin Bulunması

Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğü atık su arıtma tesislerinden 4 adet tesise ait geri ödeme belgesi alınmaması sebebiyle, 2019 yılı için bu tesislere verilecek elektrik enerjisi teşvikinden yararlanılamadığı görülmüştür.

www.balioglu.net

2872 sayılı Çevre Kanunu'nun teşvikleri düzenleyen 29'uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkralarında; "*Arıtma tesisi kuran, işleten ve yönetmeliklerde belirtilen yükümlülükleri yerine getiren kuruluşların arıtma tesislerinde kullandıkları elektrik enerjisi tarifesinin, sanayi tesislerinde kullanılan enerji tarifesinin yüzde ellisine kadar indirim uygulamaya Bakanlığın teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir. Teşvik tedbirleri ile ilgili esaslar yönetmelikle belirlenir...*" ifadeleriyle indirim oranına Bakanlar Kurulu tarafından karar verileceği ve teşviklere ilişkin esasların yönetmelikle düzenleneceği belirtilmektedir.

Bu maddeye dayanılarak Bakanlar Kurulunca "Atıksu Arıtma Tesislerinde Kullanılan Elektrik Enerjisi Giderlerinin Bir Kısmının Geri Ödenmesine İlişkin Karar" ile indirim oranı yüzde elli olarak belirlenmiştir. Yine söz konusu madde dayanak gösterilerek yayımlanan; "Çevre Kanunu'nun 29'uncu maddesi Uyarınca Atıksu Arıtma Tesislerinin Teşvik Tedbirlerinden Faydalanmasında Uyulacak Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik" 'in enerji giderinin bir kısmının geri ödemesine ilişkin 6'ncı maddesinde; *Söz konusu teşvikten yararlanabilmek için her yıl Nisan ayı sonuna kadar başvuruda bulunulabileceği, geri ödeme belgesi ve diğer sayılan bilgi ve belgelerin başvuru dosyasında yer almaması durumunda başvurunun kabul edilmeyeceği,* belirtilmektedir.

”Geri ödeme belgesi” ise 5’inci maddenin ilgili fıkralarında düzenlenmektedir. Buna göre; verilen geri ödeme belgelerinin 5 yıl geçerli olduğu, belgeyi alabilmek için; atık suları derin deniz deşarjı ile bertaraf etmek, çevre izin belgesini almış olmak, onaylı tesis projesi sunmak gibi şartların taşınması gerektiği hüküm altına alınmaktadır. Yukarıda yer verilen Kanun ve Yönetmelik hükümlerinden de anlaşılacağı üzere, bir arıtma tesisinin elektrik enerjisi teşvikinden yararlanabilmesi, nihai olarak geri ödeme belgesini alması şartına bağlanmıştır.

Geri ödeme belgesi alınmasına ilişkin iş ve işlemlerin incelenmesi sonucunda; Konaklı AAT, Belek 1 AAT, Elmalı AAT, Akseki AAT’ye ait geri ödeme belgelerinin alınmadığı anlaşılmıştır. İdare yetkililerinden alınan bilgilerde Elmalı ve Akseki de bulunan atıksu arıtma tesislerinin 6360 sayılı Büyükşehir yasası öncesi yapıma başlanıp idareye devir edildiği, bu yerlerin denize deşarjlarının mesafenin uzak olması ve yapım maliyetlerinin yüksek olması nedeni ile sağlanamadığı ve buna bağlı olarak çevre izin belgesinin alınamadığı ve teşvikten yararlanılamadığı belirtilmiştir.

İdare tarafından geri ödeme belgelerinin zamanında alınmaması nedeniyle teşvik tutarı, 2019 yılı için 1.134.574,19 TL eksik olarak gerçekleşmiş ve bu tutar kadar gelirden mahrum kalınmıştır. Bu itibarla, mevcut tesislerin enerji teşvikinden yararlanması sağlanmalıdır.

www.balioglu.net

İdarenin konuya ilişkin vermiş olduğu cevabında, işletilmekte olan 29 atıksu arıtma tesisinden çevre izin belgesi bulunan tesisler için Enerji Teşvik kapsamındaki tüm süreç ve başvuruların devam ettiği, çevre izin belgesi eksik olanlarında tamamlanması için gerekli iş ve işlemler titizlikle sürdürüldüğü belirtilmiştir. Konu yılı denetiminde takip edilecektir.

BULGU 5: Bazı Abone Türlerinin Hatalı Uygulanması

Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğü abone bilgi sistemi ve tahakkuk-tahsilat işlemleri üzerinden yapılan incelemelerde; ‘resmi daire’ ve ‘hayır kurumu’ statüsüne girmeyen bazı abonelerin bu kapsamda değerlendirildiği görülmüştür.

Tarifelerin hangi esaslara göre tespit edileceği ve uygulanacağı Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğü Tarifeler Yönetmeliği hükümlerine göre belirlenmektedir. Yönetmelik’in *“Abone türleri”* başlıklı 6’ncı maddesinde ‘resmi daire’ abonesi, ‘hayır kurumu, dernek ve vakıf abonesi' ile ‘işyeri abonesi’ tanımlanmıştır.

Her yıl belirlenen tarife cetveline göre de su tarifesi ve atıksu bedelleri hesaplanmaktadır. İşyeri aboneliği ile resmi daire ve hayır kurumları için belirlenen tarifeler

farklıdır. Örneğin, 2019 yılı ilk 10 aylık süreçte işyeri aboneliği birim m^3 fiyatı, merkez ilçelerde 4,75 TL iken, resmi daire ve hayır kurumlarının 2,28 TL'dir. İlave olarak atıksu bedeli de toplam su miktarı üzerinden hesaplanacaktır. Merkez dışındaki ilçelerde de tarife cetvelinde belirlendiği şekliyle birim fiyat farklılığı söz konusudur.

Bu doğrultuda abone bilgi sistemi, tahakkuku ve tahsilat işlemleri üzerinden yapılan incelemelerde; bazı sendikaların 'resmi daire' ve 'hayır kurumu' olarak, özel banka statüsünde olan bazı bankaların 'mesken abonesi', 'resmi daire' olarak ve bazı hayır kurumlarının iktisadi işletmelerinin 'resmi daire' olarak tarifelendirildiği tespit edilmiştir. Hâlbuki sayılan abonelerin 'işyeri' abonesi olması ve buna göre tarife uygulanması gerekmektedir. Buna yönelik gerek sistem üzerinden gerekse de fiili ve saha incelemeleri neticesinde farklı ve hatalı uygulamalar giderilmelidir.

Kamu idaresi de bulgumuzda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup kaydi ve saha çalışmalarının yürütüldüğünü belirtmiştir. Bu yönde tesis edilecek işlemler sonraki denetimlerde takip edilecektir.

www.balioglu.net

BULGU 6: Özel Nitelikteki Bazı Muayenehane ve Sağlık Kuruluşlarının Abonelik Türünün Hatalı Uygulanması

Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğü abone bilgi sistemi ve tahakkuk-tahsilat işlemleri ile Antalya İl Sağlık Müdürlüğü verileri üzerinden yapılan incelemelerde; özel nitelik taşıyan ayakta teşhis ve tedavi merkezleri (poliklinik, muayenehane, laboratuvar, tıp merkezi, vs.) ile ağız ve diş sağlığı kuruluşlarından bazılarının abone türünün 'işyeri' yerine 'mesken abonesi' olduğu, bazılarınınsa sistem üzerinden çıkarılamadığı tespit edilmiştir.

Tarifelerin hangi esaslara göre tespit edileceği ve uygulanacağı Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğü Tarifeler Yönetmeliği hükümlerine göre belirlenmektedir. Yönetmelik'in *"Abone türleri"* başlıklı 6'ncı maddesinde 'mesken abonesi' ile 'işyeri abonesi' tanımlanmıştır.

Her yıl belirlenen tarife cetveline göre de su tarifesi ve atıksu bedelleri hesaplanmaktadır. Haliyle işyeri aboneliği için öngörülen birim fiyat ile mesken aboneliği birim fiyatı arasında ciddi fark vardır. Örneğin, 2019 yılı ilk 10 aylık süreçte işyeri aboneliği birim m^3 fiyatı, merkez ilçelerde 4,75 TL iken, mesken aboneliği 3,00 TL'dir. İlave olarak atıksu bedeli de toplam su miktarı üzerinden hesaplanacaktır. Merkez dışındaki ilçelerde de tarife cetvelinde belirlendiği şekliyle birim fiyat farklılığı söz konusudur.

Bu doğrultuda, il genelinde belirlenen ve seçilen yaklaşık 500 özel nitelikteki sağlık kuruluşunun abonelik türleri, tahakkuk ve tahsilatları incelenmiştir. Birçok abonenin tarife türünün 'işyeri' yerine 'mesken' olduğu, yine birçoğunun da abone kaydının bulunamadığı görülmüştür. Özellikle sistem üzerinden yapılan bu sorgulama ve incelemede ortaya çıkan eksik ve hatalı uygulamaların sahadan alınan bilgiler doğrultusunda düzeltilmesi, fiili durumu 'işyeri' olan abonelerin, tarife değişikliği yapılarak güncellenmesi, abone kaydı bulunmayan işyerlerinin ise abonelik kayıtlarının yapılması gerekmektedir. Bu durum ayrıca idarenin temel gelir kalemlerinden olan su satış gelirlerinin artışı sağlanmış olacak, abone bilgi eksiklikleri varsa düzeltilmesini sağlayacaktır.

Kamu idaresi de bulgumuzda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup abonelere ilişkin kontrol ve denetim faaliyetlerinin devam ettiğini belirtmiştir. Bu yönde tesis edilecek işlem, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 7: Merkez İlçeler Dışındaki İlçelerde Bulunan Dernek ve Vakıfların Tarifelerinin Tenzilatlı Tarife Grubuyla Aynı Belirlenmesi

www.balioglu.net

Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğü abone bilgi sistemi, tahakkuk-tahsilat işlemleri ile tarife cetvellerinin incelenmesinde; 'hayır kurumu, dernek ve vakıf abonesi' kapsamında yer alan dernek ve vakıf aboneliklerinin, merkez ilçeler dışındaki ilçelerde tenzilatlı abone grubunda sayılan (şehir ve gazi, amatör sporcular ve engelliler) aboneler için belirlenen tarifeyle aynı belirlendiği, bu durumun da ilgili yasal düzenlemelerin öngördüğü kişi ve kuruluşlara indirimli/bedelsiz mal ve hizmet sunulması esasına uygun olmadığı tespit edilmiştir.

4736 sayılı Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Ürettikleri Mal ve Hizmet Tarifeleri ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 1'inci maddesinin birinci fıkrasında belediye ve bağlı kuruluşların da içinde bulunduğu kamu kurum ve kuruluşlarınca üretilen mal ve hizmet bedellerinde herhangi bir kişi veya kurum lehine indirimli veya ücretsiz tarife uygulanamayacağı belirtilmiş, altıncı fıkrasında ise birinci fıkra hükmünden muaf tutulacak kişi ve kurumları tespit etmeye Cumhurbaşkanının yetkili olduğu ifade edilmiştir. İlgili Kanunlarla ya da Cumhurbaşkanı kararı dışında indirimli ya da ücretsiz tarife uygulanması söz konusu olamayacaktır. Nitekim 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesiyle, mabetlere, eğitim kurumlarına, yurtlara, okul pansiyonlarına ve hastanelere indirimli/ücretsiz içme ve kullanma suyu sağlanabileceği düzenleme altına alınmıştır. Görüleceği üzere sınırlı düzeyde ve çizilen çerçevede indirimli/ücretsiz su teminine yasal düzenlemeler izin vermiş, bunun dışında başkaca kişi ve kuruluşlara bu imkânın sağlanması yolu kapatılmıştır.

Yapılan incelemeler ve mevzuat değerlendirmeleri ışığında; ASAT tarifler cetvelinde, Antalya merkez ilçeler dışında kalan Akseki, Alanya, Demre, Elmalı, Finike, Gazipaşa, Gündoğmuş, İbradı, Kaş, Kemer, Korkuteli, Kumluca, Manavgat ve Serik ilçelerindeki dernek ve vakıfların su birim fiyatları, tenzilatlı abone grubunda sayılan 'engelliler' ve 'amatör sporcuların' birim su fiyatlarıyla aynı olduğu, tenzilatlı abone grubuna dâhil edilmek suretiyle indirimli su tarifesi uygulanarak daha az tahakkuk ve tahsilat gerçekleştirildiği görülmüştür. Yukarıda ayrıntılı ele alınan mevzuat hükümlerine göre, tek başına 'indirim' uygulanmasıyla, tenzilatlı ya da avantajlı grubun tarifesi üzerinden su satış yapılması arasında fark olmayacaktır. Gerek 5216 ve 5393 sayılı gerekse de 4736 sayılı Kanun ve başkaca düzenlemeler, dernek ve vakıflara indirimli su tarifesi uygulanmasına cevaz vermemektedir.

Merkez ilçeler dışındaki ilçelerde, dernek ve vakıf abonelerinin tenzilatlı mesken abone grubunda tarifelendirilmesi, dolaylı yoldan mevzuatın öngördüğü düzenlemenin dışına çıkılmasına yol açmıştır. Tarife cetvelinin en alt grubunda yer alan tenzilatlı tarife üzerinden su tahakkuk ve tahsilatının yapılması gelirlerin daha düşük kalmasına yol açmıştır. Başka bir sorun ise, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri ya da ticari faaliyete konu olacak yerlerinin su bedellerinin de, dernek ve vakıf tarifesi üzerinden, bahsedildiği gibi tenzilatlı tarife üzerinden, hesaplanması riski bulunmasıdır. 'İşyeri' abone grubuna dâhil edilmesi gereken bu yerler için 'hayır kurumu dernek ve vakıf aboneliği' yapılması halinde yine gelir kaybı yaşanacaktır.

www.balioglu.net

Kamu idaresi de bulgumuzda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup gerekli düzeltmeler için Genel Kurul nezdinde çalışma yürütüleceğini belirtmiştir. Bu yönde tesis edilecek işlem, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 8: Mal Alımı İşinde Birim Fiyatı Yüksek Olan Bazı Kalemlerin Öngörülenden Daha Fazla Birim Fiyatı Düşük Olanlarınsa Daha Az Alınması

Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından ihale edilen 'Polietilen Boru Mal Alım' işinde, 13 kalem özellik ve nitelikleri şartnamede belirtilen polietilen boru mal alımında birim fiyatı yüksek olan bazı malların sonraki partilerde öngörülenden daha fazla, birim fiyatı düşük olanlarınsa öngörülenden daha az alındığı, bu durumun sözleşme bedelini artırmadığı ancak ihaleye çıkarken belirlenen toplam miktarın altında alım yapıldığı ve ayrıca boruların miktar değişikliğine ve ihtiyaç durumlarına dair bilgi ve dokümanın bulunmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 5'inci maddesinde ihalelerin temel ilkelerinden, 9'uncu maddesinde yaklaşık maliyet analizinden, 12'nci maddesinde ise teknik ve idari şartnamelerin hazırlanması gerektiğinden bahsedilmektedir.

İdare tarafından 27.12.2018 tarihinde ihale edilen 'Polietilen Boru Mal Alımı' işi kapsamında 13 kalem polietilen boru alımı yapılmıştır. Şehrin içme suyu bağlantı ve hatlarında kullanımı amaçlanan boruların geometrik, teknik, fiziksel ve kimyasal özellikleri (anma boyutu, çapı, et kalınlığı, malzeme cinsi ve deneysel parametreleri) teknik şartnamede belirtilmiştir. Bu çerçevede, toplam 490.000 metre, muhtelif çap ve kalınlığa sahip borular, şartnamede yer alan standart ve sertifikasyona göre imal edilecek, iki ayrı teslimatta idare depolarına sevk edilecektir.

İşin yürütümüne ilişkin teslimat formlarının ve hakedişlerin incelenmesi neticesinde; şartname ve sözleşmesine göre teslim edilmesi gereken mal miktarlarında değişiklik yapıldığı, buna dair teknik gerekliliği içeren belgelerin olmadığı, toplam sözleşme bedelinde değişiklik olmamakla birlikte miktar olarak birim fiyatı yüksek bazı kalemlerde artış, birim fiyatı düşük olanlarda ise azalış yapılarak toplamda 423.300 metre boru temin edildiği görülmüştür. Şöyle ki; birim metre fiyatı 7,06 TL olan SDR 17 DN63 PN10 sınıf borunun 100.000 metre alınması gerekirken 55.000 metre alındığı; birim fiyatı 30,73 TL olan SDR 11 DN110 PN16 sınıf borunun 100.000 metre alınması gerekirken 123.300 metre alındığı; birim fiyatı 21,23 TL olan SDR 17 DN110 PN10 sınıf borunun 100.000 metre alınması gerekirken 50.000 metre alındığı; birim fiyatı 128,19 TL olan SDR 11 DN225 PN16 sınıf borunun 10.000 metre alınması gerekirken 15.000 metre alındığı anlaşılmıştır.

Toplam hakediş bedeli olan 11.049.129,00 TL içinde tutar olarak en fazla paya sahip birim fiyatı 30,73 TL olan SDR 11 DN110 PN16 sınıf boru ile birim fiyatı 128,19 TL olan SDR 11 DN225 PN16 sınıf borunun toplam bedeli 5.711.859,00 TL olmuştur. İki tip borunun miktar olarak 28.300 metre artırılıp, diğer iki tip borunun da (birim metre fiyatı 7,06 TL olan SDR 17 DN63 PN10 sınıf boru ile birim fiyatı 21,23 TL olan SDR 17 DN110 PN10 sınıf boru) 95.000 metre azaltılması, toplam ihtiyacın altında boru alınması sonucunu doğurmuştur.

Kamu idaresi açıkladığımız hususlarda ileri sürmüş olduğu itirazda ve sunmuş olduğu belgelerde, azalış ve artışların teknik ve fiziki gerekçelerini değil kullanılan malların nitelik ve miktarını içeren malzeme defterini, değişikliklerin yetkili makam onayıyla gerçekleştiğini belirtmiştir.

www.balioglu.net

İdarenin ihaleye çıkma amacı, nitelikleri ve miktarı belirtilen boruların, ihtiyaç duyulan yerlerde kullanılmasını sağlamaktır. Bu doğrultuda ihtiyaç miktarı tespit edilerek yaklaşık maliyet analizi yapılmıştır. İhaleye giren isteklilerde buna göre teklif fiyatlarını oluşturmuştur. Süreç içinde yukarıda açıklandığı üzere artış/azalış yapılması, aslında ilk başta yeterli planlama yapılmadığı, sağlıklı bir şekilde ihtiyaçların belirlenemediği sonucunu ortaya çıkarmıştır. Başka bir yönü de, miktar olarak artış ya da azalışların hangi teknik ve fiziksel gerekçeye dayandığının ortaya konulmamış olmasıdır.

Sonuç olarak, ihale konusu edilen işlerde yaklaşık maliyeti ve teklif birim fiyatları etkileyecek olan iş kalemlerinin sağlıklı ve ihtiyacı karşılayacak şekilde belirlenmesiyle birlikte işin amacına uygun planlamanın yapılması önem taşımaktadır.

BULGU 9: Mal Alımı İşinde Fiyat Artışı Olacağı İhtimali Düşünülerek İş Artışı ve Süre Uzatımı Kararı Verilmesi

www.balioglu.net

Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından ihale edilen 'Sodyum Hipoklorit (Klor) Alımı' işinde, döviz kurlarındaki artıştan dolayı daha sonraki tarihte yapılacak aynı nitelikteki mal alım işinde yaklaşık maliyetin artacağı ve idareye külfet doğuracağı gerekçesiyle mevzuat ve sözleşme hükümlerine uygun olmaksızın iş artışı ve süre uzatımı kararı verildiği görülmüştür.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 15'inci maddesinde, sözleşme imzalandıktan sonra, sözleşme bedelinin aşılmaması ve idare ile yüklenicinin karşılıklı olarak anlaşması kaydıyla işin süresinde değişiklik yapılabileceği; 24'üncü maddesinde ise mal alımlarında, sözleşmede öngörülemeyen durumlar nedeniyle iş artışının zorunlu olması durumunda, işin, sözleşmeye esas proje içinde kalması ve idareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması şartlarıyla birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilen mal alımlarında sözleşme bedelinin % 20 'sine kadar oran dahilinde, süre hariç sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde işin aynı yükleniciye yaptırılabileceği düzenleme altına alınmıştır.

İdare tarafından pompa istasyonları, kuyu sahaları ve il sınırlarındaki diğer su üretim yerlerinde kullanılmak üzere 1.000.000 kg sodyum hipoklorit alımı işinin ihalesi 18.10.2018 tarihinde yapılmış, 1.500.000,00 TL bedelle sözleşmesi 15.11.2018 tarihinde imzalanmıştır. 180 gün süreyle devam edecek olan işin bitiş tarihi 22.05.2019'dur. İşin devam ettiği esnada, ASAT Yönetim Kurulu, 07.05.2019 tarihinde % 20 keşif artışıyla 200.000 kg daha ilave

sodyum hipoklorit alımı yapılmasına ve buna binaen de 5 ay süre uzatımı verilmesine ilişkin karar almıştır. Kararın gerekçesi; mevcut iş için belirlenen sürenin sonuna yaklaşılması üzerine aynı nitelikte mal alımı için çıkılacak ihaleye yönelik piyasa araştırması yapılmış, döviz kurlarındaki artıştan dolayı mevcut ihaleyle 1,5 TL/kg üzerinden alınan malın fiyatının süre sonunda yeni ihale yapılması halinde 3,075 TL/kg gibi bir maliyete çıkacağının öngörülerek kamu yararının gözetilmesidir. Bununla birlikte % 20 keşif artışı ile 200.000 kg ilave alım yapılması, 5 ay da süre uzatımı verilerek işin 22.10.2019 tarihinde dek devam etmesi kararlaştırılmıştır.

Görüleceği üzere iş artışı ve süre uzatımı kararı, yalnızca idarenin gelecekteki maliyet artışı öngörülerek verilmiştir. Hâlbuki 4735 sayılı Kanun'un ilgili maddesine göre sözleşmede öngörülmeyen durumların ortaya çıkması koşuluyla iş artışı yapılacağı esası benimsenmiştir. İşin sözleşmesi incelendiğinde de; iş artışının 4735 sayılı Kanun hükümlerine, süre uzatımının da ya mücbir sebep halleri ya da idareden kaynaklı sebeplerle yapılacağı açıkça belirtilmiştir. İş artış kararı, sözleşmede öngörülmeyen bir durumun ortaya çıkmasından değil idarenin, döviz kurlarındaki artıştan dolayı daha sonraki süreçte alım yapılması halinde birim fiyatların artacağı ihtimali ve değerlendirmesi üzerine kurulmuştur. İhalesi yapılmayan işin yalnızca o an ki piyasa araştırması ve ortaya çıkan ortalama teklifler üzerinden maliyet analizi-kamu yararı değerlendirmesi sağlıklı olmayacaktır. Nitekim bahsettiğimiz 'Sodyum Hipoklorit Alımı' işinin yaklaşık maliyet analizinde ortalama birim fiyatı 2,48 TL/kg olarak tespit edilmişken ihale sonucunda teklif edilen birim fiyat 1,50 TL/kg olmuştur. Buradan hareketle yaklaşık maliyet analizi ve piyasa araştırması sonucu oluşan ortalama birim fiyatlarla; kamu yararı boyutu, idarenin lehine olacağı ya da sonraki süreçte yapılacak ihalelerde maliyetin artacağı şeklindeki değerlendirmeler gerçekçi olmayacaktır.

Ayrıca hakedişlerin, teslimat ve sevkiyat formlarının ve kullanılan/depolanan sodyum hipoklorit miktarlarının incelenmesi neticesinde; iş bitiş tarihi olan 22.05.2019 tarihi itibariyle ihtiyaca göre talep edilen ve fiilen kullanılan miktarın 558.540 kg olduğu, kalan 441.460 kg ve 200.000 kg iş artışıyla birlikte toplam 641.460 kg'lık malın 22.05.2019- 23.09.2019 tarihleri arasında talep edildiği ve kullanıldığı anlaşılmıştır. İhalenin kapsamı 22.05.2019 tarihine kadar 1.000.000 kg sodyum hipokloritin tedarik edilerek istenilen yerlere sevk edilmesidir. İdarenin, ihtiyaca ve stok durumuna göre talep edip kullanmasında sakınca olmamakla beraber 1.000.000 kg sodyum hipoklorit alımı için ihaleye çıkılarak fiilen 558.540 kg kullanılması, kalan kısmın da iş artışı ve süre uzatımı kararından sonra alınması iş artışı ve süre uzatımı kararının sözleşmede öngörülemeyen bir durum, zaruret ya da işin niteliğinde meydana gelen bir

www.balioglu.net

değişiklikten kaynaklanmadığını ortaya koymaktadır. Diğer türlü işin ilk bitiş tarihine kadar malın tamamı kullanılır, sonrasında iş artışı yapılması mecburiyeti doğardı.

Kamu idaresi de cevaben, işin süresinin sonuna yaklaşırken araştırma ve tecrübelere dayalı olarak ve döviz kurundaki dalgalanmalar göz önünde tutularak iş artışı ve süre uzatımı verildiğini, mevcut ihaleyle 1,5 TL/kg üzerinden alman malın fiyatının yeni ihaleyle 3,075 TL/kg gibi bir maliyete çıkacağının düşünüldüğünü, buna binaen iş artışı ve süre uzatımı kararı verildiğini ve de süre uzatımı sonunda yapılmış olan yeni ihalede fiyatın 1,80 TL/kg olarak gerçekleştiğini ve bulgumuz doğrultusunda işlem tesis edileceğini açıklamıştır. Her ne kadar tahmine ve varsayıma dayalı olarak birim maliyet fiyatın artacağı öngörülerek hareket edilse de yeni ihalede, İdarenin savunduğu gibi 3,075 TL/kg'lık bir fiyat değil hemen hemen yarısı kadar bir fiyat oluşmuştur. Bulgumuzda da açıkladığımız üzere ihale yapılmadan tek başına içinde bulunulan dönem ve koşullara göre tahmini, varsayımsal analizler yaparak mevzuatta öngörülmeyen uygulamalara gidilmesi yerinde değildir. Nitekim mevzuat hükümleri, iş artışı ve süre uzatım kararını belirli kıstaslara bağlamıştır. İlerde fiyat artışı olacağı öngörüsü ya da kamu yararının korunduğu yaklaşımı tek başına makul görülse de ihale mevzuatı temelinde doğru değildir. Ve idarelerin, ihale süreçlerine dair karar ve uygulamaları, başta ihale mevzuatı olmak üzere iş bazında doküman ve belgelere riayet ederek yönetmesi gerekmektedir. Diğer türlü tek başına kamu yararı gözetildiği ya da ileri de fiyat artacağı şeklinde değerlendirme, keyfiliğe yol açacak, kanuni sınırların aşılması olarak karşımıza çıkacaktır.

Sonuç olarak, mal alım ihalelerinde mevzuat ve sözleşme gereklerine uygun olarak iş artışı ve süre uzatımı verilmesi, buna ilişkin hukuki ve teknik gerekçelerin ortaya konulması yerinde olacaktır.

BULGU 10: Sodyum Hidroksit Alımlarında Bazı Parametrelerin İşin Şartnamesinde Belirtilen Değerlerin Altında Kalması, Bazılarının Analiz Sertifikasyonunda Yer Almaması ve İdarece Yapılması Gereken Laboratuvar Analizlerinin Eksik Olması

Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından muhtelif tarihlerde alımı yapılan 'Sodyum Hidroksit' kimyasalı için teknik şartnamesinde belirtilen parametrelerin, bazı hakedişlerde istenilen değeri taşımadığı, bazı parametrik özelliklerin yapılan analiz sertifikasyonunda bulunmadığı, yüklenici tarafından kimyasalın sevkinden önce gerçekleştirilen analiz raporlarının idarenin yetkili laboratuvarında ayrıca analiz edilmediği tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 12'nci maddesine göre, ihale konusu malın her türlü özelliğini belirten idari ve teknik şartnamelerin idarece hazırlanması esas olup söz konusu malın teknik kriterlerine ihale dokümanının bir parçası olan teknik şartnamede yer verilmesi ve ihale dokümanlarıyla birlikte işin yürütülmesi gerekmektedir.

İdare tarafından muhtelif tarihlerde atıksu arıtma tesislerinde kullanılmak üzere sodyum hidroksit (sud kostik) kimyasalı alımı yapılmıştır. Teknik özellikleri ve parametrik değerleri şartnamesinde belirtilen kimyasal, periyodik olarak terfi istasyonlarıyla arıtma tesislerine sevk edilerek kullanılmıştır. Temel olarak kimyasalın teknik şartnamesine göre taşıması gereken özellikler şöyledir;

Safiyet (naoh) minimum %30 (m/m),

Na_2CO_3 maksimum %0,6 (m/m), Klorür (C1) içeriği maksimum 40 ppm,

Sülfat (SO_4) içeriği yok,

Demir (Fe) içeriği maksimum 0,5 ppm,

Bakır (Cu) içeriği maksimum 0,05 ppm,

Mangan (Mn) içeriği maksimum 0,05 ppm,

Yoğunluk (30^0 C) minimum 1.32 gr/cm^3,

Donma noktası 2-6^0 C arasında.

İdarenin belirleyeceği miktar ve zamanda partiler halinde depolama tanklarına sevk edilecek, her partide alınacak numuneler İdarenin çevre koruma laboratuvarında ya da sevkiyatı gerçekleşecek yerde teçhizat olması halinde orada kontrolden geçirilecektir. Yetkili laboratuvarda yapılacak test sonuçlarının, teknik şartnamede belirtilen özellik ve parametrelerle uyumlu olması gerekmektedir.

Bu bağlamda, 2019 yılında devam eden 'Atıksu Arıtma Tesisleri Sodyum Hidroksit Alımı' işinin hakedişleri, mal teslim belgeleri ve sevkiyat dokümanları ile her bir teslimatta alınan numunelerin analiz raporları incelenmiştir. İnceleme sonucunda;

- Yüklenici tarafından yaptırılan analiz sonuçlarında, sodyum hidroksit için teknik şartnamesinde öngörülen 'Sülfat (SO_4)', 'Bakır (Cu)' ve 'Mangan (Mn)' değerlerine ilişkin verilerin olmadığı ya da yapılmadığı,

www.balioglu.net

- ‘Demir (Fe)’ içeriğinin maksimum % 0,5 ppm olması gerekirken kullanılan birçok kimyasalda bu değerin daha yüksek olduğu (örneğin, 26.02.2019 tarihli alımda 0,81; 27.02.2019 tarihli alımda 0,88; 08.03.2019 tarihli alımda 0,85; 20.03.2019 tarihli alımda 0,85; 05.04.2019 tarihli alımda 0,81),

- Yüklenici tarafından her bir partide alınan numune sonuçlarının, idare uhdesindeki laboratuvarda ayrıca test edilmesi gerekirken buna ilişkin analiz raporlarının yer almadığı ve bu şekilde asgari değerlere ve ölçütlere uygunluğunun karşılaştırılamadığı görülmüştür.

Kamu idaresi de bulgumuzda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup gerekli çalışmaları yürüteceğini belirtmiştir. Bu husus, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 11: Yapım İşlerinde Uygulama Projesi Hazırlama Zorunluluğuna Uymadan Ön ve Kesin Proje Üzerinden İhaleye Çıkılması

Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğü iş ve işlemlerinde yapılan incelemelerde, mevzuatta yapım işi ihaleleri için uygulama projeleri hazırlanarak anahtar teslimi götürü bedel üzerinden ihale yapılması öngörülmüş olmasına rağmen ASAT’ın 2019 yılı içerisinde ihale ettiği 30 adet yapım işinden hiç birinin uygulama projesi üzerinden ihale edilmediği, 28 tanesinin ön proje 2 tanesinin ise kesin proje üzerinden birim fiyat teklif almak suretiyle gerçekleştirildiği görülmüştür.

www.balioglu.net

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu’nun 62’nci maddesinin (c) bendinde, yapım işlerinde kural olarak uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılamayacağı, ancak, madde metninde yer verilen istisnai durumların varlığı halinde ön veya kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabileceği belirtilmiştir.

Bahse konu mevzuat hükmü irdelendiğinde uygulama projesi yapılmasının istisnası olarak 3 durumdan bahsedilmektedir.

- İhale konusu yapım işinin özgün nitelikte ve karmaşık olması, (ön veya kesin proje)

- İşin yapımı sırasında belli aşamalarda arazi ve zemin etütleri gerekmesi, (kesin proje)

- Uygulamada imar ve güzergâh değişikliklerinin muhtemel olması. (kesin proje)

Burada dikkat edilmesi gereken husus bu durumlardan yalnızca ilkinde yani ihale konusu yapım işinin özgün nitelikte ve karmaşık olması halinde ön proje üzerinden ihaleye çıkılabileceği belirtilmiş olup diğer 2 durum gerçekleşse bile ön projenin kullanılamayacağı açıktır. Diğer istisnai durumlarda ise kesin proje kullanılarak ihaleye çıkılabilecektir.

4734 sayılı Kanun'un genel gerekçesinde ise, Yapım işlerinde, idarelerce yeterli etüt ve fizibilite çalışmaları yapılmadan ön proje ile ihaleye çıkılması nedeniyle yatırım maliyetleri gerçekçi bir şekilde belirlenmediğinden, işler öngörülen bedellerin üzerinde ve daha uzun sürede tamamlandığı, bunu önlemek amacıyla, doğal afetler veya arazi ve zemin etüdü gerektirmesi nedeniyle ihale öncesinde uygulama projesi yapılamayanlar hariç, yapım işlerinin uygulama projeleri yapılarak ihale edilmesi zorunluluğu getirildiği belirtilmiştir.

Kurum tarafından yapılan ihalelerin enerji, su, ulaşım, altyapı gibi teknik nitelikte olması sebebiyle uygulama projesi yapılması mümkün değilse bile en azından kesin projenin hazırlanması gerekmektedir.

Ayrıca, 4734 sayılı Kanun'un 60'ıncı maddesinde, *'Görevlilerin ceza sorumluluğu'* düzenlenmiş olup, maddenin son fıkrasında, 62'nci maddede belirtilen kurallara aykırı olarak ihaleye çıkılmasına izin verenler ve ihale yapanlar hakkında bu madde de yer alan cezai müeyyidelerin uygulanacağı ifade edilmiştir.

www.balioglu.net

Yukarıya alınan mevzuat hükümleri ve açıklamalar çerçevesinde, kurum ihalelerinde işin niteliğine göre ön proje, kesin proje ve uygulama projesinden en uygun olanının tercih edilmesi gerekmekte, uygulama projesi yapılması mümkün değilse bile vaziyet planı, kat planları, çatı planı, asma tavan planları, kesitler, görünüşler ve detay listesi gibi bazı tespitlerin yapılarak kesin proje üzerinden ihaleye çıkılması, ön projenin belirtilen istisnalar halinde tercih edilmesi gerekmektedir.

İdarenin konuya ilişkin vermiş olduğu cevapta, bulgumuza iştirak etmiş olup bundan sonra gerçekleştirilecek yapım işi ihalelerinin yasada öngörülen istisnai fenni zorunluluk halleri dışında kesin proje veya uygulama projesi üzerinden gerçekleştirileceğini belirtmiştir. Konu, yılı denetiminde takip edilecektir.

BULGU 12: Doğrudan Hizmet Alım Sözleşmesi Kapsamında İstihdam Edilen Personel İçin Şirkete Yapılan Ödemelerde Kar Oranının Sözleşme Giderleri ve Genel Giderler Dâhil Edilerek Hesaplanması

Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından doğrudan hizmet alım sözleşmesi yapmak suretiyle istihdam edilen personel (işçi statüsüne geçirilen) için şirkete yapılan aylık ödemelerde, sözleşmeyle belirlenen kar oranının hesaplanmasında sözleşme giderleri ve genel giderlerin de dahil edildiği tespit edilmiştir.

24.12.2017 tarih ve 30280 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 696 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 127'nci maddesiyle, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen Geçici 24'üncü maddesinde, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında çalıştırılanların belediye şirketlerine işçi statüsüne geçirilmesi ile ilgili hükümler düzenlenmiştir. Bu kapsamda da, ASAT'da personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım işlerinde çalıştırılan personel, idarenin şirketi olan Antalya İnsan Kaynakları A.Ş.'de işçi statüsüne geçirilmiştir.

375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 20'nci maddesinin üçüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanan ve 28.04.2018 tarih ve 30405 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esasların 5'inci maddesinde, İdare tarafından şirkete personel gideri olarak yapılacak ödemenin hangi unsurlardan oluşacağı, bu giderlere sözleşme gideri ve genel giderler ile kar olarak eklenecek oranlar belirlenmiştir. Buna göre, sözleşmeye dayanılarak yapılacak aylık ödemelerde sözleşme gideri ve genel giderler asgari işçilik maliyeti üzerinden, kar oranı da sözleşme gideri ve genel giderler dahil edilmeksizin hesaplanmalı ve ödenmelidir. Bu itibarla, idarede işçi statüsünde çalışan personel için şirkete yapılan aylık ödeme emri belgelerinin incelenmesinde; sözleşmeyle belirlenen kar oranının sözleşme gideri ve genel giderler dahil edilerek hesaplandığı, bu surette mevzuatın öngördüğü esaslara uygun hareket edilmediği görülmüştür.

Kamu idaresi de bulgumuzda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup gerekli düzeltmelerin yapılacağını belirtmiştir. Bu yönde tesis edilecek işlem, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 13: İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanun'a Uygun Olarak Kullandırılmaması

Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğünün incelenmesinde; idare bünyesinde çalışan toplam 481 işçinin 365'inin 60 iş gününden 296 iş gününe kadar birikmiş yıllık ücretli izin hakkı olduğu, bazı işçilere 1 yıldan 11 yıla varan sürelerde yıllık izin hakkının kullandırılmadığı, izin haklarının işçilerin emekli olurken alacakları bir ücret gibi ödenmesine sebebiyet verildiği tespit edilmiştir.

www.balioglu.net

1982 Anayasasının 50'nci maddesinde, dinlenmenin, çalışanların hakkı olduğu belirtilmiştir. Anayasal bir hak olan *"Dinlenme Hakkının"* nasıl kullanılacağı, süresi, işverenin sorumlulukları vb. hususlar 4857 sayılı İş Kanunu'nda ve Kanun'a dayanılarak çıkarılan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nde düzenlenmiştir.

4857 sayılı İş Kanunu'nun *"Yıllık ücretli izin hakkı ve izin süreleri"* başlıklı 53'üncü maddesinde işçilere yıllık izin verileceği ve yıllık ücretli izin hakkından vazgeçilemeyeceği; 56'ncı maddesinde yıllık iznin 53'üncü maddede gösterilen süreler içinde işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğu; 59'uncu maddesinde iş sözleşmesinin, herhangi bir nedenle sona ermesi halinde işçinin hak kazanıp da kullanmadığı yıllık izin sürelerine ait ücretin sözleşmenin sona erdiği tarihteki ücreti üzerinden kendisine veya hak sahiplerine ödeneceği; 60'ıncı maddesinde ise yıllık ücretli izinlerin, yürütülen işlerin niteliğine göre yıl boyunca hangi dönemlerde kullanılacağının, izinlerin ne suretle ve kimler tarafından verileceği veya sıraya bağlı tutulacağının, yıllık iznin faydalı olması için işveren tarafından alınması gereken tedbirler ve izinlerin kullanılması konusuna ilişkin usullerin ve işverence tutulması zorunlu kayıtların şeklinin nasıl olacağının Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından hazırlanacak bir yönetmelikle gösterileceği belirtilmiştir.

www.balioglu.net

03.03.2004 tarih ve 25391 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe konulan Yıllık Ücretli İzin Yönetmeliği'nin 5'inci maddesinde: İşveren veya işveren vekillerin, işlerin nitelik ve özelliklerine göre, yıllık ücretli izinlerin, her yılın belli bir döneminde veya dönemlerinde verileceğini tayin edebileceğini ve bunu işyerinde ilan edeceğini, 6'ncı maddesinde ise; Bu iznin işveren tarafından sürekli bir şekilde verilmesinin zorunlu olduğunu belirtmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümlerinin yıllık ücretli izin hakkını düzenleyen maddelerine göre işçilerin yıllık ücretli izin hakkından feragat etmesine cevaz verilmemekte, işverenin de yıllık izin vermesi zorunlu tutulmaktadır. Aksi bir uygulamada, hem işçi yıllık dinlenme sürelerini gerçekleştirmeyerek Kanun hükümleri ile ulaşılmak istenen amaca aykırı işlem yapılmakta hem de işçi emekli olduğunda veya iş sözleşmesi son bulduğunda yasa hükmü gereği yıllık ücretli izin hakkı ücret alacağına dönüşmektedir.

Kullanılmayan izinlerin son ücret üzerinden ödenmesi, işçilerin izin kullanmaktan kaçınarak feragat edebilmelerine neden olmaktadır. İdare veya birim yetkililerinin buna izin vermemesi, Anayasal bir hak olan izni, işçilere kullandırması gerekir. Zira birikmiş izin alacaklarının ücrete dönüşmesi halinde, kurum bütçesine mali açıdan yüksek tutarlı bir yük getireceği açıktır.

Kamu idaresi bulgumuzda yer alan konuya ilişkin vermiş olduğu cevabında, bundan sonraki süreçte işçi personel izinlerinin düzenli kullandırılmasının sağlanacağı, işçilerin yıllık izinlerinin kullandırılması için ilgili birimlere talimat verildiği belirtilmiştir.

Yukarıda belirtilen düzenlemeler ve açıklamalar çerçevesinde; işçilere ücretli yıllık izinlerinin mevzuat ve sözleşme hükümlerinin öngördüğü şekilde kullandırılmasının, bu suretle İdare için ileride doğması muhtemel ödeme yükünün önüne geçilmesinin ve 4857 sayılı Kanun'un işçilerin dinlendirilmesi ile ulaşmak istediği amaca uygun hareket edilmesi açısından daha uygun olacağı düşünülmektedir.

BULGU 14: Harcamalara Katılma Paylarının Mevzuata Uygun Tahakkuk Ettirilmemesi

Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğü 2019 yılı denetimi kapsamında yapılan incelemelerde, harcamalara katılma paylarının mevzuatta belirtilen şartlara aykırı olarak tahakkuk ettirildiği görülmüştür.

www.balioglu.net

2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 87 ve 88'inci maddelerinde su ve kanalizasyon hizmetlerinden faydalanan kişilerin, bu hizmetler için yapılan harcamalara katılımını düzenlemektedir.

Mezkûr Kanun'un 87'nci maddesinde;

"Belediyelerce ve belediyelere bağlı müesseselerce, aşağıdaki şekilde kanalizasyon tesisi yapılması halinde, bunlardan faydalanan gayrimenkullerin sahiplerinden, Kanalizasyon

Harcamalarına Katılma Payı alınır:

a) Yeni kanalizasyon tesisi yapılması,

b) Mevcut tesislerin sıhhi ve fenni şartlara göre ıslah edilmesi.

İki ve daha fazla yol kenarında bulunan gayrimenkuller, hangi yoldaki kanalizasyona bağlanmış ise, payın hesabında o yola ait kanalizasyon giderleri nazara alınır."

88'inci maddesinde;

"Belediyelerce veya belediyelere bağlı müesseselerce beldede aşağıdaki şekillerde su tesisleri yapılması halinde, dağıtımın yapıldığı saha dahilindeki gayrimenkullerin sahiplerinden, Su Tesisleri

Harcamalarına Katılma Payı alınır:

a) Yeni içmesuyu şebeke tesisleri yapılması,

b) Mevcut şebeke tesislerinin tevsii ve ıslahı.

Birden fazla yol kenarında bulunan gayrimenkullere ait payın hesabında, bunların yalnız suya bağlandıkları yol üzerindeki uzunlukları esas alınır." denilmektedir.

Payların tahakkuk şekli ilgili Kanun'un 90'ıncı maddesinde açıklanmış olup maddede yol, su tesisleri ile kanalizasyon harcamalarına katılma paylarının hizmetten faydalanma şekillerine göre ilgili gayrimenkul sahipleri arasında belirlenen çerçevede tahakkuk ettirileceği açıkça belirtilmiştir.

Yine 91'inci maddede harcamalara katılma paylarının tahakkukunun, işler hangi ihale usulü ile yapılmış olursa olsun, hizmetin tamamlanarak halkın istifadesine sunulmasından sonra yapılacağı, yazılı tebliğ ile verilecek süre içinde ilgililerin harcamalara katılma paylarını peşin ödemeyi kabul etmeleri halinde, bu payların, kabule ilişkin yazılı başvuru tarihinden itibaren bir ay içinde tahakkuk ettirileceği; 92'nci maddede ise yazılı esaslar dairesinde hesaplanan payların, mükelleflerin soyadları, adları, adresleri ve kendilerine isabet eden pay miktarını gösteren ve mahiyetlerine göre mahalle, cadde ve sokak itibariyle düzenlenecek tahakkuk cetvellerinin bir ay süre ile belediye ilan yerlerine asılması suretiyle ilan olunacağı ve katılma payları tutarlarının mükelleflere ayrıca tebliğ olunacağı belirtilerek payların hesaplanması, tahakkuku ve tahsili usulü açıklanmıştır.

Yapılan incelemede, kamu idaresi tarafından harcamalara katılma payının tahakkuk ve tahsilinin hizmetlerden faydalanma esasına göre yapılmadığı, payların hesaplandıktan sonra idarece ilan edilmediği ve mükellefe tebliğ edilmediği, ASAT tarafından katılma paylarının hizmetten faydalanma esnasında değil, inşaat ruhsatı alma aşamasında ilgili mükelleflerden tahsil edildiği görülmüştür.

Yukarıda bahsedilen tespitlerimize ilişkin idarenin vermiş olduğu cevabında; öncesinde su ve kanalizasyon altyapısından faydalanmayan ilk kez yapı ruhsatı almak kaydı ile sisteme dâhil olacak gayrimenkul sahiplerinden "Katılım Payı" alınması ile ilgili bir usulsüzlük bulunmadığı belirtilmiştir. Ancak bulgumuzda da bahsedildiği üzere harcamalara katılım paylarının hizmetten faydalanma esasına göre alınmadığı bunun yerine yeni yapılan ve yapı ruhsat alan mükelleflerden alındığı yönündedir. İdarenin vermiş olduğu cevap tespitlerimizle

www.balioglu.net

aynı yönde olup bulgumuzu destekler niteliktedir. İdare vermiş olduğu cevabın devamında hali hazırda tamamlanmış binalardan yeni bir su ve kanalizasyon altyapı tesisi yapılması veya mevcutların tevsii ve ıslahı halinde katılım payı alınmasını mümkün kılacak şekilde güncelleme yapıldığı ve yeni yapılan ve geçici kabulü yapılan su ve kanalizasyon altyapı imalat verilerinin harcamalara katılma payı tahakkukuna esas olmak üzere düzenli biçimde ilgili birimle paylaşılması talimatı verilerek tespitlerimiz doğrultusunda katılım payları alınacağı belirtilmiş olup bulgumuza iştirak edilmiştir. İdare her ne kadar bulgumuza iştirak etmiş olsa da henüz mevzuata uygun olarak katılım payı tahakkuk kayıtları yapılmamıştır. Konu yılı denetiminde takip edilecektir.

Sonuç olarak katılma paylarının ilgili mevzuat hükümleri uyarınca hizmetten faydalanma esası çerçevesinde, şekil şartlarına uygun olarak, öngörülen zaman ve bedelle tahakkuk ve tahsilatının yapılması gerekmektedir.

BULGU 15: Antalya Büyükşehir Belediyesiyle Meclis Kararına ve Ortak Yatırım Programına Dayanılmaksızın Proje Yürütülmesi ve Projeden Doğan Alacakların Tahsil Edilmemesi

www.balioglu.net

Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğünün, Antalya Büyükşehir Belediyesi talebi ve yazısıyla, ‘Elmalı ve Serik İlçesi Çandır Mahallesi Güreş Kompleksi Projesi Temin İşi’ ile ‘Atatürk Parkı, Park ve Rekreasyon Alanı Hazır Terfi Pompa İstasyonu’ işlerini üstlendiği, bunların meclis kararı ve ortak yatırım programına dayanmadığı ve projelerden doğan alacakları tahsil etmediği görülmüştür.

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun 27’nci maddesine göre, yapılacak herhangi bir yatırımın büyükşehir belediyesi ile bağlı kuruluşlarından bir veya birkaçını aynı anda ilgilendirdiği ve tek elden yapılmasının maliyetleri düşüreceğinin anlaşılması hallerinde, büyükşehir belediye meclisi, yatırımı kuruluşlardan birinin yapmasına karar verebilir. Bu takdirde yatırımın ilgili diğer kurumu ilgilendiren kısmına ait harcama tutarı o kurumun hesabında borç, yatırımcı kuruluş hesabında alacak olarak gösterilir. Yine, 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 75’inci maddesine göre de meclis kararına binaen ortak hizmet projeleri gerçekleştirilebilir, yapım ve yatırım işleri üstlenilebilir. Bu doğrultuda, İdareden, Antalya Büyükşehir Belediyesi tarafından gönderilen yazıyla, Elmalı ve Serik ilçelerine yapılacak spor kompleksinin mimari projelerinin hazırlanması istenilmiştir. Bu kapsamda, İdarece ihalesi yapılan mimari proje hizmet alım işi çerçevesinde 342.200,00 TL harcama yapılmıştır. Yapılan incelemelerde, İdare tarafından meclis kararına dayanmayan veya ortak yatırım programı

kapsamında olmayan söz konusu mimari proje hazırlanması işine ilişkin bedellerin tahsil edilmediği görülmüştür.

Başka bir işte ise, Antalya Büyükşehir Belediyesinin sorumluluk alanında bulunan Atatürk parkı ve park ve rekreasyon alanı içindeki kanalizasyon ve atık su terfi merkezlerinin bakım ve onarımının yapılması istenilmiştir. İdare tarafından gerçekleştirilen 'Atatürk Parkı Hazır Terfi Pompa İstasyonu Yapım İşi'nde 1.328.635,24 TL harcama yapılmıştır. Aynı şekilde, gerçekleştirilen işin herhangi bir meclis kararına dayanmadığı ve ortak yatırım programı kapsamında bir iş olmadığı ayrıca yapılan harcamalarınsa tahsil edilmediği görülmüştür.

Yukarıda bahsedilen projelerde karşı karşıya kalınan sorun, ASAT tarafından ve bütçesinden gerçekleştirilen işlerin Büyükşehir Belediye Meclis kararına ya da ASAT'ın karar organlarınca alınan karara istinaden değil doğrudan yazılı isteğe göre yapılması ve toplam 1.670.835,24 TL'lik proje alacağının tahsil edilmemesidir. Kamu idaresi cevaben her ne kadar Antalya Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı talimatıyla projeyi gerçekleştirdiğini ileri sürse de mevzuat gereği meclis kararına dayalı olarak ortak yatırım programı kapsamında yürütülmesi esastır.

www.balioglu.net

Kamu idaresi de bulgumuzda belirtilen hususlara iştirak etmiş olup gerekli takip ve tahsil sürecinin devam ettiğini belirtmiştir. Konu, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 16: Bazı İşçilerin Mevzuata Aykırı Olarak İstihdam Edilmesi ve Görevlendirilmesi

Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğü personel yapısının incelenmesinde, belediye şirketi aracılığı ile istihdam edilen işçi statüsündeki personelin mevzuata aykırı olarak hizmet alım sözleşmesinden farklı yerlerde çalıştırıldığı tespit edilmiştir.

24.12.2017 tarih ve 30280 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 696 sayılı KHK'nın 127'nci maddesiyle 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen Geçici 23'üncü ve 24'üncü maddelerinde, personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alım sözleşmeleri kapsamında çalıştırılanların belediye şirketlerine işçi statüsüne geçirilmesi ile ilgili hükümler düzenlenmiştir. İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esaslarda da işçilerin işe alımı ve diğer işlemlerin nasıl yürütüleceği anlatılmıştır.

Bu kapsamda, ASAT Genel Müdürlüğünün, şirket aracılığı ile personel istihdam ve görevlendirilmesinin belirtilen mevzuat çerçevesinde nasıl yürütüleceği açık ve anlaşılabilir bir durumdur. ASAT Genel Müdürlüğü, üstlendiği hizmetleri yerine getirmek amacıyla, sözü edilen şirket aracılığı ile ihale veya doğrudan temin suretiyle işçi personel istihdam etmesi gerekmektedir. Üstlenilen hizmetin yerine getirilmesi amacıyla istihdam edilen personel, gerekli şartları sağlayanlar gerek taşerondan kadroya geçiş işlemi ile çalıştıkları kadroda, gerekse ilk defa alımda şirket tarafından idareye hizmet sunmak üzere iş sözleşmesi kapsamında yer alan ilgili birimde görevlendirilmesi gerekmektedir.

Hal böyle iken, ASAT'da taşerondan kadroya geçen ya da ilk defa hizmet sunumu ile sözü edilen şirket aracılığı ile temin edilen personelin şartları sağlamaması veya alım yapılan hizmet için işçi personel istihdamı gerekli olmaksızın alım yapılması nedenleriyle, ihtiyaç gösterilen yer dışında görevlendirildiği anlaşılmaktadır.

Gerekli şartları taşımayanlar veya ihtiyaç olmayan hizmetler için sözü edilen şirket aracılığı ile işçi personel istihdamı veyahut sunulacak hizmet sözleşmesinden başka yerde görevlendirilme suretiyle mevzuat hükümlerine aykırı hareket edildiği görülmüştür. Kamu kaynağının etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak kullanılmadığı görülmüştür. Kamu kaynağının etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak kullanılmasına aykırı işlem yapanların sorumlu ve hesap vermek zorunda olmaları, söz konusu mevzuatın amir hükmüdür.

www.balioglu.net

Kamu idaresi de bulgumuzda belirtilen hususlar doğrultusunda gerekli iptal işlemini yaptığını belirtmiştir. Bu yönde tesis edilen işlem, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

BULGU 17: Genel İdare Esaslarına Göre Yürütülmesi Gereken Asli ve Sürekli Vazifelerin İşçi Personel Tarafından Yerine Getirilmesi

Antalya Su ve Atıksu İdaresi Genel Müdürlüğünün, üstlenmiş olduğu asli ve sürekli kamu hizmetlerini memur personel eliyle yürütmesi gerektiği halde 'Birim Sorumlusu' unvanı verilen bazı daimi veya geçici işçi statüsünde istihdam edilen personel aracılığıyla da yerine getirmekte olduğu görülmüştür.

T.C. Anayasası'nın 128'inci ve 129'uncu maddesi ile 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4'üncü maddesinde, asli ve sürekli hizmetlerin memurlar eliyle yürütülmesi gerektiği belirtilmektedir.

ASAT'da sözü edilen, asli ve sürekli vazifelerin, mevzuata aykırı olarak daimi veya geçici işçi kadrolarında bulunan ve "birim sorumlusu" olarak görevlendirilen bazı personel eliyle yürütüldüğü tespit edilmiştir. Asli ve sürekli hizmetlerin yerine getirilmesinde, "harcama yetkilisi" ve "gerçekleştirme görevlisi" olarak memur kadrosunda bulunan personelin görevlendirilmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi de cevabında, tespitimize ilişkin görevlendirmelerin iptal edildiğini belirtmiştir. Konu, sonraki denetimlerde takip edilecektir.

Sonuç olarak, sözü edilen hizmetlerin memur personel marifetiyle yürütülmesi ve 'Birim Sorumlusu' unvanı altında daimi veya geçici işçi statüsündeki personelin görevlendirilmemesi gerektiği düşünülmektedir.

www.balioglu.net

8. EKLER

EK 1: İZLEME

Önceki Yıl/Yıllar Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	**Yıl/Yıllar**	**İdare Tarafından Yapılan İşlem**	**Açıklama**
Su Abonelik Güvence Bedellerinin Güncellenmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Sondaj Yöntemiyle Su Kullanan Abonelerin Atık Su Bedelinin Eksik Tahakkuk Ettirilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
AYKOME Uygulama Yönetmeliği Gereği Alınması Gereken Kazı Ruhsatına İlişkin Bedellerin İdare Tarafından Yüklenicilerin Yerine Büyükşehir Belediyesine Ödenmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
AYKOME Uygulama Yönetmeliği'nde Öngörülen Kazı Ruhsatının Alınmaması Sebebiyle Yüklenicilerden Ruhsat Bedellerinin Tahsil Edilmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Yapım İşi İhalelerinde Metraj Listelerinin Mevzuata ve Kamu Yararına Uygun Olarak Hazırlanmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Elektrik Enerjisi Alımlarında Mevzuata Aykırı Olarak Elektrik Tüketim Vergisi Ödenmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Bütçe Emanetler Hesabında Kayıtlı Tutarların Muhasebe Kayıtlarına Alındığı Sıraya Göre Ödenmemesi	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Bütçe emanetler hesabında kayıtlı tutarların muhasebe

www.balioglu.net

			kayıtlarına alındığı sıraya göre ödenmesine başlanılmış olup işlemler halen devam etmektedir.
Günlük Kiralık Evlerin Abone Tipinin Hatalı Uygulanması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Harcamalara Katılma Paylarının Mevzuata Uygun Tahakkuk Ettirilmemesi	2018	Yerine Getirilmedi	Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bulgu:14
İçme Suyu Arıtma Tesislerinden Bir Kısmında Kullanılan Elektriğin Sanayi Tarifesi Yerine Ticarethane Tarifesi Üzerinden Ödenmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İdarenin Danışmanlık Hizmet Alımında Teknik Yeterlilik Ve Mesleki Birikimi Gereği Danışmanlık Vasfıyla İlişkilendirilmesi Mümkün Olmayan Personel İçin Ortağı Olunan Şirkete Yapılan Ödemelerde Yüklenici Karının % 15 Olarak ödenmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İdarenin % 95 Ortaklık Payına Sahip Olduğu ALDAŞ Adlı Şirket İle Yapmış Olduğu Danışmanlık Hizmet Alımı Sözleşmesinde Hakediş Bedeline İlişkin Yapılan Sözleşmenin Fiyatlandırılmasının Ticari İcaplara Uymaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İdarenin 696 Sayılı KHK Hükümlerine	2018	Tam Olarak	

www.balioglu.net

Aykırı Olarak Danışmanlık Hizmet Alımı Adı Altında Personel Çalıştırılması		Yerine Getirildi	
İdarenin Termessos Kaynaklarında Plansız Biçimde Kuyu Açması Sebebiyle Su Debisinin Azalması ve Bu Azalımın Suyun İçindeki Arsenik Miktarını Arttırması Sebebiyle Arsenik Arıtma Tesisi Yatırımına İhtiyaç Duyulması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İhalelerin Doğrudan Temin Yoluyla Kısımlara Bölünmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kurum İhalelerinde İdareden Kaynaklanan Sebeplerin Gerekçe Gösterilerek Makul Olmayan Süre Uzatımları Verilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Revize Birim Fiyata Esas Miktarların Tespitinde Hatalı Uygulamalar	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Sayıştay İlamlarının Takibinin Yapılmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Şebeke Suyu Abonesi Olmayan Ancak Atık Su Sistemine Dahil Olan Mesken Abonelerinden Çevre Temizlik Vergisinin Tahakkuk Ettirilmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İşçilerin Yıllık İzinlerinin Kanuna Uygun Olarak Kullandırılmaması	2018	Yerine Getirilmedi	Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bulgu:13
Yapım İşlerinde Uygulama Projesi Hazırlama Zorunluluğuna Uymadan Ön ve Kesin Proje Üzerinden İhaleye Çıkılması	2018	Yerine Getirilmedi	Denetim Görüşünü Etkilemeyen

www.balioglu.net

			Tespit ve Değerlendirmeler Bulgu:11
Coğrafi Bilgi Sisteminin Etkin Kullanılmaması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Coğrafi bilgi sisteminin etkin kullanılmasına ilişkin gerekli çalışmalar başlatılmıştır.
Elektrik Enerjisi Teşvikinden Yararlanamayan Atık Su Arıtma Tesislerinin Bulunması	2018	Yerine Getirilmedi	Denetim Görüşünü Etkilemeyen Tespit ve Değerlendirmeler Bulgu:4
İdare Tarafından İçme ve Kullanma Suyu Tarifelerinin Maliyetinin Altında Belirlenmesi	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu hususun düzeltilmesine ilişkin çalışmalar devam ediyor.
İdarece Devlet Su İşleri Bölge Müdürlüğünce Sondaj İzni Verilen Kuyulardan Ne Kadar Su Çekildiği veya Hangi Amaç İçin Kullanıldığına Dair (Faydalı Tüketim Miktarına İlişkin) Bilgi ve Denetimin Yapılamaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İdarece İhale Edilen Yapım İşleri Nedeniyle Ortaya Çıkan Malzemenin Hafriyat Alanlarına Naklinin Kontrol Edilmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
İdarenin % 95 Ortaklık Payına Sahip Olduğu ALDAŞ Adlı Şirket İle Yapmış Olduğu Danışmanlık Hizmet Alımı Sözleşmesinde Yapılan İşlere İlişkin İş Tanımlarının	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	

www.balioglu.net

Yapılmaması ve Muayene Kabul Komisyonu Bulunmaması			
İdarenin İlçe Şube Müdürlüklerinde Taşınır Sistemine Kayıt Olmayan Depoların Bulunması ve Bu Depolarda Taşınır Sistemine Dahil Olmayan Taşınırların Olması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	İdarenin ilçe şube müdürlüklerindeki depoların ve bu depolarda yer alan taşınırların taşınır sistemine kayıt işlemleri başlanılmış olup tespit ve işlemler halen devam etmektedir.
İdarenin, Devlet Su İşleri Bölge Müdürlüğünce Sondaj İzni Verilerek Açılan Kuyuların Bilgisine Sahip Olmaması Dolayısıyla Abonelik Oluşturma, Su Ve Atıksu Bedeli Tahakkuk Tahsilat Gibi Faaliyetlerinde Güçlükler Yaşanması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Kurumun Yapım İşi İhalelerinde Maliyet ve Kalite Analizi Yapılmaksızın İhale Sözleşmesi ve İdari Şartnamelere Aykırı Olarak Yükleniciye Malzeme Verilmesi veya Yükleniciden Malzeme Temin Edilmesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Mutlak Koruma Alanı Olarak Belirlenmiş Termessos Bölgesinde Yapılması Yasaklanmış Olmasına Rağmen Maden Faaliyetinin Yapılması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Su ve Atık Suya İlişkin Her Belde ve İlçede Münferit Tarife Olması Neticesinde Aynı Durumdaki Abonelerin Farklı Tarifelere ve Faturalara Tabi Olması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Bulgu konusu hususun düzeltilmesine ilişkin çalışmalar

www.balioglu.net

			devam ediyor.
Şebeke Suyu Abonesi Olmayan Atık Su Sistemine Dahil Olan Ticarethane ve Mesken Abonelerinin Olması	2018	Kısmen Yerine Getirildi	Şebeke suyu abonesi olmayan atık su sistemine dahil olan ticarethane ve mesken abonelerinin tespit çalışmaları başlanılmış olup yapılan denetimler sonucunda tespit edilen mesken ve ticarethanelerin abonelik işlemleri yapılmaktadır. Konuya ilişkin tespit çalışmaları halen devam etmektedir.
İlk Madde ve Malzeme Hesabının Gerçeği Yansıtmaması	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	
Tahsisli Taşınmazların Muhasebe Kayıtlarında İzlenmemesi	2018	Tam Olarak Yerine Getirildi	

www.balioglu.net

www.balioglu.net

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
http://www.sayistay.gov.tr

www.balioglu.net